

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči: 2582). Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Po atentatu na Madžarskem

Atentat je po uspehih dosežanje preiskave delo mednarodne komunistične zarote — Preiskava se vodi z vso energijo

Budimpešta, 14. sept. r. V noči od sobote na nedeljo okrog 2. zjutraj je bil izvršen atentat na orijentekspresni vlak, ki vozi na progi Budimpešta-Dunaj. Ko je vlak vozil preko velikega železniškega viadukta v bližini postaje Bia Torbagy, kakih 30 km od Budimpešte, je nastala strahovita eksplozija, ki je dvignila v zrak most z vlakom vred. Lokomotiva s šestimi potniškimi vagoni je zdrvela v kakih 100 m globok prepad, kjer so se vagoni popolnoma razbili. V vlak je bilo okrog 120 potnikov, ki so v času eksplozije večinoma spali. Dosedaj so potegnili izpod ruševin 30 mrtvih in mnogo ranjenih. Tudi na sosednem sporednem viaduktu je bil nameravan atentat, vendar pa so to še pravočasno odkrili in pekleni stroj odstranili. Vse kaže, da gre za delo komunistov. Uvedena je bila obširna preiskava, ki pa je ostala doslej še brez uspeha. (Obširnejše poročilo o nesreči je objavilo že ponedeljsko »Jutro«. Op. ur.)

Dosedanja preiskava

Budimpešta, 14. septembra. Š. Pri odkopavanju razvalin na »viaduktu smrti« sta zaposlena dva bataljona saperjev in 400 kmetov iz okolice. Notranji minister Kerestez in vojni minister Gömbös sta od davki na mestu katastrofe ter zasledujeta vsako fazo uvedene preiskave. Močni oddelki policije, vojaštva in orožništva so obkrožili ves kraj v okolici 50 km. Že večeraj so budimpeštanski detektivni izvedli obširno racijo v okolici atentata, vendar pa brez kakšnega uspeha. Posamezni preiskovalci tamonjih vasi pripovedujejo, da so videli zadnje dni pri viaduktu, na katerem se je pripetila eksplozija peklenega stroja, nenavadno množestevine skupine turistov. Ker je budimpeštanska policija pred par dnevi pri hišnih preiskavah in na podlagi dokumentov ugotovila, da je komunistična mladina organizirana baš v turističnih organizacijah, to samo potrjuje, da so atentat izvršili komunisti. Po izjavi namestnika policije Hetenyja, ki vodi preiskavo na licu mesta, je ugotovljeno, da so izvršili atentat komunisti po navodilih iz Sovjetske Rusije. Na obeh viaduktih so našli baterije, od katerih je ena angleška, druga pa češkoslovaškega izvora. Bateriji sta elini onim, ki so se jih komunisti poslužili pri atentatu na baselski vlak pri Jüterbogu in pri nekaterih prejšnjih atentatih. Obe bateriji sta povsem sveži in ste prišli iz tvornic med 23. avgustom ter 12. septembrom ter sta bili brčkone kupljeni v Budimpešti. Nadalje je ugotovljeno po izjavi omenjenega kriminalista, da ni bil v peklenih strojih ekrazit, temveč fulmikotom, eno najstrašnejših eksplozivnih sredstev, ki ga poznajo doslej ljudje. To zelo močno eksplozivno sredstvo se protizvaja samo v Sovjetski Rusiji ter se čuva v arzenalnih Čeke. Prav tako je ugotovljeno, da so imeli atentatorji polni dve uri časa za pripravo svojega peklenega naklepa. Poslednji vlak pred atentatom je namreč vozil v soboto ob 10.04 zvečer.

Žrtve

Službena lista navaja 25 smrtnih žrtev. Dveh žrtev še niso mogli agnoscerati. Pri katastrofi je bilo ubitih 5 inozemcev, ki so vsi potovali iz Budimpešte. Med njimi sta 33letni inženjer Jean Renard, generalni direktor belgijskega letalstva ter njegova žena, stara 25 let. Vračala sta se z letalskega kongresa v Budimpešti. Tretja žrtev izmed inozemcev je neki belgijski inženjer, četrta 40letna Angležinja, ki je posetila v Budimpešti svoje sorodnike, peta pa angleški trgovec Harrys Clemens, ki se je vozil iz Budimpešte s svojo zaročen-

ko. Tudi zaročenka, po rodu Madžarka, je bila hudo ranjena, vendar pa ne smrtno. Izmed ostalih huje ranjenih se štirje bore s smrtjo. Vsa trupla, ki so jih doslej našli, so večeraj prepeljali na centralno pokopališče v Budimpešti. Atentat je imel za posledico razmeroma le manjšno število žrtev, ker je bilo v 12 vagonih vlaka samo 120 potnikov, približno torej v vsakem vagonu po 10 potnikov. Ta slaba frekvenca je bila posledica velikih židovskih praznikov.

Zasledovanje zločincev

Budimpešta, 14. septembra. Š. Višji uradniški budimpeštanske policije so imeli vso noč zaupno posvetovanje v predsedništvu policije, na katerem so razpravljali o ukrepih, ki jih je treba podvzeti, da se prepreči v bodoče slični zločini kakor je bil izvršen pri Torbagyju. Posebno pozornost se posveča vprašanju, kako je bil zločin pripravljen. Policija je mnenja, da atentat ni delo Madžarov, niti zasnovan od madžarskih državljanov, temveč da gre za dejanje mednarodne organizacije komunistov, zaradi česar so bile pozvane vse policijske direkcije evropskih držav, naj ukrepanje skupno z madžarskimi oblastmi vose potrebno, da se zločinci izsledijo. Budimpeštanska policija je mnenja, da se jim ni posrečilo pobegniti preko meje, ker se je o atentatu takoj zvedelo in da se brčkone skrivajo v Budimpešti, kjer čakajo na primerno priliko za beg.

Ostri varnostni ukrepi

Še v teku noči je bila pri regentu Hortthyju konferenca, ki so se je udeležili razen predsednika vlade notranji minister, minister za pravosodje in vojni minister. Odločeno je bilo, da se izvedejo najstrožji ukrepi proti komunistom in proti vsake vrste policijskim demonstracijam. Glede na politične posledice atentata je izjavil notranji minister, da vlada za sedaj ne namerava proglasiti na Madžarskem prekoga sota. To bi storila samo tedaj, če bi se teroristični atentati ponovili.

Prve aretacije osumilencev

Budimpešta, 14. septembra. g. Preiskava o atentatu na brzovlak Budimpešta-Dunaj se nadaljuje z vso vsemom. Pri policiji prevladuje mnenje, da so atentatorji prišli na mesto atentata v avtomobilih in da so po pripravi atentata istim potom zopet zapustili kraj nesreče. Danes dopoldne je straža orožništva pripeljala policijskemu predsedstvu v Budimpešto 4 uklenjene moške, ki so jih aretirali v Bia Torbagy, ko so tik po katastrofi pobegnili s kraja nesreče. Zasižali so jih že v Bia Torbagy. Ker pa njihov alibi ni bil popoln, so jih prepeljali v Budimpešto, kjer se bo nadaljevala preiskava proti njim. Med njimi je tudi neki elektrotehnik iz Budimpešte. Pismo, ki so ga našli na kraju nesreče, so danes izročili grafologu, ki je podal o njem naslednje mnenje: »Pisec pisma je absolutno inteligenten človek, ki pa je moral v svojem življenju mnogo pretrpeti. On je poln sovražstva, kar je povzročilo, da je moral odsedeti daljšo zaporno kazen. Zaradi tega se je odločil, da izvrši ta zločin. Pisava v pismu je ponarejena. Starost pisca se cenil na 28 do 34 let.« Policija se bo v preiskavi ozirala na to mnenje grafologa.

Sožalje jugoslovske vlade

Budimpešta, 14. septembra AA. Korbiro poročajo: Upravnik poslov jugoslovskega poslaništva je izrekel ministru za zunanje zadeve obžalovanje zaradi težke katastrofe v Bia Torbagyju. Zunanji minister je vzel to izjavo za zahvalo na znanje.

Dvanajsti Vidmarjev remis na Bledu

Tudi Kostić in Astaloš sta remizirala — Pirc v slabši poziciji proti Bogoljubovu

Bled, 14. septembra. vd. V današnjem XVII. kolu mednarodnega šahovskega turnirja so bile odigrane naslednje partije: Dr. Vidmar — dr. Aljehin, Colle — Maroczy, Kostić — dr. Astaloš, Flohr — Spielmann, Niemcovič — Kashdan, dr. Tartakower — Stoltz in Bogoljubov — Pirc. Dr. Vidmar in dr. Aljehin sta igrala damski gambit. Dr. Vidmar je za napad irtvoval kmeta. Dr. Aljehin pa je hitro dal kmeta nazaj in izgledil pozicijo. Nastala je pozicija z raznobarvan mekačkama. Partija je že dopoldne po 29. potezah končala remis. V prvem turnusu je dr. Aljehin premagal dr. Vidmarja. Colle, je kakor običajno, partijo proti Maroczyju ostro začel. Dobil je prav dobro igrano, pa si je pustil izvidi napad iz rok. Maroczy je na zelo fin način prešel v napad, si osvojil figuro in že dopoldne zmagal v 27. potezi. Partija v prvem turnusu med obema mojstrima je končala remis. Kostić se je proti dr. Astalošu branil z Niemcovičev o obrambo. Dr. Astaloš je dosegel jasno dobljeno pozicijo, pa je popustil, nakar je partija končala remis. V prvem turnusu je Kostić zmagal nad dr. Astalošem. Flohr in Spielmann sta igrala damski gambit. Flohr je imel v otvoritvi boljše igrano, Spielmann pa se je izvršno branil in dosegel počasi končnico, v kateri pa stoji Flohr nekoliko bolje. Ob 18.30 je bila partija prekinjena. V prvem turnusu sta moštva remizirala. Niemcovič in Kashdan sta igrala zanimivo igro s štirih skakačev. Kashdan si je igral po stičnih svojih kmetov, samo da

si je mogel ohraniti oba tekača. Niemcovič je prezel kombinacijo in Kashdan je dobil napad, v katerem si je pridobil kmeta. Popoldne je s tem kmetom v končnici zmagal. Tudi v prvem turnusu je Kashdan zmagal nad Niemcovičem. Dr. Tartakower in Stoltz sta igrala španski partijo. Dr. Tartakower je ostro napadal ter dosegel zelo dobro igrano. Pozneje pa je Stoltz izvršno igral na napad in s priboril figuro. Ob 18. je Stoltz zmagal. Tudi v prvem turnusu je Stoltz premagal dr. Tartakowerja. Pirc je otvoril proti Bogoljubovu z damskim gambitom, Bogoljubov pa se je branil s kraljevsko-indijsko obrambo. Početkom je Pirc zelo dobro igral, pozneje pa je zopet popustil. Bogoljubov je popoldne dosegel jasno prednost. Partija je bila ob 18.30 prekinjena. V prvem turnusu je Bogoljubov premagal Pirca. Razen teh normalnih partij se je končala tudi prekinjena partija Pirc — Spielmann. Pirc se je brez boja vdal. Stanje po XVII. kolu je naslednje: Dr. Aljehin 13 in pol (1), Kashdan 10 (1), Spielmann 8 in pol (1), Bogoljubov 8 (3), dr. Vidmar 8 (2), Niemcovič 8 (1), Kostić, Maroczy, Stoltz 8, Flohr 7 in pol (1), dr. Astaloš 7 in pol, Colle 6 in pol, dr. Tartakower 6 (1), Pirc 5 in pol (1). Jutri je prost dan, odigrane na bodo prekinjene partije, in sicer Bogoljubov — dr. Vidmar, dr. Vidmar — Kashdan, dr. Tartakower — dr. Aljehin, Bogoljubov — Niemcovič, Pirc — Bogoljubov in Flohr — Spielmann.

ARETACIJA KNEZA STARHEMBERGA IN DVEH GENERALOV

Po odločnem nastopu državnih oblasti so se heimwehrovci razbežali, njihov vodja dr. Pfrimer pa pobegnil — Ostali heimwehrovski voditelji so bili aretirani — Neugoden odmev v inozemstvu

Dunaj, 14. septembra. M. Heimwehrovski puč v Avstriji se lahko smatra za likvidiran. Že sinoči so državne oblasti zopet povsod obvladale položaj in onemogočile vsako nadaljnjo akcijo Heimwehra. Videč energičen nastop državne oborožene sile, heimwehrovci nikjer niso nudili resnega odpora, marveč so se povsod umaknili in razbežali, voditelji pa so bili večinoma aretirani. Skupno je bilo v teku večerajšnjega dne in pretekle noči izvršenih več sto aretacij. Avstrijski narod v ostalih pokrajinah, zlasti na Dunaju, je sprejel vesti o puču popolnoma mirno, prepričan, da bodo državne oblasti kmalu zopet vzpostavile red in državno avtoriteto. Vodstvo socialne demokratske stranke je davi izdalo proglas, v katerem poziva delavstvo, naj se mirno vrne na delo, vendar pa naj bo za vsak primer pripravljeno, če bi se izkazalo, da državne oblasti niso dovolj energične. Tudi vodstvo Heimwehra je že ponoči izdalo proglas, v katerem objavlja, da opušta nadaljnjo akcijo. Tako je bil ta puč hitro likvidiran, še predno je mogel roditi za notranji razvoj Avstrije večje posledice. Vlada je danes izdala vsem podrejenim oblastem nalog, naj takoj vse uradnike, ki so se kakorkoli udeležili heimwehrovskega puča, takoj suspendirajo in proti njim uvedejo kazensko postopanje zaradi upora. Zunanje politične posledice večerajšnjih dogodkov pa ne bodo izostale. V Ženevi in v ostalem inozemstvu so večerajnji dogodki vzbudili veliko pozornost. Ves inozemski tisk vidi v tem veliko nevarnost za Avstrijo. Ker se baš sedaj razpravlja v Ženevi o novem avstrijskem posojilu, je finančni minister dr. Redlich davi z letalom odpotval v Ženevo, da tam zbranim državljanom poroča o dogodkih ter pojasni, da je vlada zopet gospodar situacije.

Dunaj, 14. septembra d. Prevrat, ki ga je hotela izvesti Heimwehr v Avstriji pod vodstvom dr. Pfrimerja in o čemer je že obširno poročalo ponedeljsko »Jutro«, se je popolnoma onesrečilo. Čeprav je bil že dala časa pripravljen in čarav so bili voditelji prevratnikov dozorjeni z velikim delom višjih uradnikov. Že večeraj dopoldne je mogla vlada izjaviti, da obvlada položaj, da je

potkus prevrata propadel

in da je izdala proti voditeljem Heimwehra tiralice, dočim je dr. Pfrimer pobegnil. Glavna zasluga za hiter konec heimwehrovske revolucije pripada zvezni vojski, ki je kmalu vzpostavila red v krajih, zasedenih od Heimwehra. Tudi mirno zadržanje socialističnega republikanskega Schutzbunda, ki je bil sicer po vsej Avstriji alarmiran, je pripomoglo, da prevratni potkus ni imel katastrofalnih posledic. Samo v Kapfenbergu sta bila ubita v spopadu s heimwehrovci dva delavca. Akcija Heimwehra se je

pričela v soboto ob 1. ponoči

ko so heimwehrovci zasedli posamezne večje kraje, med njimi Bruck ob Muri, Kapfenberg, Judenburg, Gröbming in Kirchdorf. Povsod so zasedli okrajna glavarstva ter

blokirali prometne zveze.

Vlada je bila kmalu obveščena o pokretu Heimwehra in se je že v teku noči sestel ministrski svet, ki je zasedal v permanenci ter je v sporazumu z deželnimi vladami odredil potrebne ukrepe. V Gradcu, Linzu in na Dunaju so mobilizirali policijo, orožništvo in vojaštvo ter jih odposlali v kraje, zasedene od Heimwehra.

Največ uspeha so imeli heimwehrovci na Zgornjem Štajerskem. Zdi se, da je bila centrala Heimwehra v Judenburgu in Leobnu. Dr. Pfrimer je bil v Judenburgu, kjer je okrajnemu glavarju izjavil, da

prevzema oblast v državi

in da ima sprejemati povelja in navodila samo od njega. Prav isto so izjavili v drugih krajih njegovi pooblaščenici, ki so prišli večinoma z oboroženimi patroljami in vladna poslopja ter zahtevali izročitev oblasti. Zdi se, da je bila pri vsej zadevi zelo pasivna štajerska deželna vlada. Tako so socialno-demokratski funkcionarji v Leobnu zahtevali nujno pomoč in res je deželna vlada v Gradcu že ob 10. dopoldne obliubila, da bo odposlala vojaštvo ki pa je prislovo šele okrog 3. popoldne v Leoben, odkoder je razvilvo akcijo preko Brucka. Še pred prihodom čet iz Gradca so soravili heimwehrovci z avtomobili orožje na varno. Leoben je bil od vojaštva zaseden ob pol 6. popoldne, dočim so se heimwehrovci odpravili že ob 5. z avtomobilom proti St. Michaelu. Veliko ozorčenje je vzbudilo med prebivalstvom deistvo, da je »priemiu vojaštva po orožništvo prisostvoval tudi heimwehrovski polkovnik Kurz.

Do velikega izzreda je prišlo v Kapfenbergu. Tu so heimwehrovci internirali policiste ter

aretirali župana

ki je uradoval že od 2. zjutraj v občinski pisarni. Razen tega so onemogočili telefonski promet socialističnim funkcionarjem in zasedli pošto. Orožništvo v Kapfenbergu ni hotelo v početku ničesar ukreniti proti heimwehrovcem. Poveljnika tamonjne orožniške postaje, revirskega inšpektorja Einspicerja so videli še ob 10. dopoldne v heimwehrovski uniformi. Okoli popoldneva je pred občinsko hišo prišlo do večjege spopada. Pet orožnikov in pet policistov, oboroženih s karabinkami, je napravilo kordon, da bi ločili socialne demokrate od heimwehrovcev. Nenadoma na so pričeli heimwehrovci streljati. Oddali so kakih 20 strelcev. Pri tem je bil ubit, zadet v čelo, neki delavec. Razen tega je bil še en delavec težje ranjen. Ko je prišel četr ure nato močan deudelek orožništva iz Brucka, je bil red vzpostavljen, dočim so heimwehrovci pobegnili. V Brucku so heimwehrovci zasedli okr. glavarstvo in prisilili ob 3. zjutraj okrajnega glavarja, da jim je odstopil oblast. V okrajnem glavarstvu so se nastanili voditelji Heimwehra, ki so odposlali nato svoje patrulje po mestnih ulicah.

donoldne v heimwehrovski uniformi. Okoli popoldneva je pred občinsko hišo prišlo do večjege spopada.

Pet orožnikov in pet policistov, oboroženih s karabinkami, je napravilo kordon, da bi ločili socialne demokrate od heimwehrovcev. Nenadoma na so pričeli heimwehrovci streljati. Oddali so kakih 20 strelcev. Pri tem je bil ubit, zadet v čelo, neki delavec. Razen tega je bil še en delavec težje ranjen. Ko je prišel četr ure nato močan deudelek orožništva iz Brucka, je bil red vzpostavljen, dočim so heimwehrovci pobegnili. V Brucku so heimwehrovci zasedli okr. glavarstvo in prisilili ob 3. zjutraj okrajnega glavarja, da jim je odstopil oblast. V okrajnem glavarstvu so se nastanili voditelji Heimwehra, ki so odposlali nato svoje patrulje po mestnih ulicah.

Zasedli so glavne ceste

v Leoben, Gradec in na Dunaj ter zavrlji šest mestnih policajev. Prav tako so zasedli orožniško postajo. Socialnodemokratiški župan je takoj stopil v zvezo z deželno vlado ter je imel nato razovor z voditelji Heimwehra, v katerem je bilo dogovorjeno, da Heimwehr mesta ne zasede. Zato se je Heimwehr ob 9. umaknil iz mesta ter se utaboril na bližnjem travniku, od koder so se njegovi člani ob 11. v osmih državnih avtobusih odpravili v Leoben. Heimwehrovci so

aretirali tudi župane

v Ausseeu, v Grunzeiseeu, v Reiterzu in v Strassenu, ki so jih odvedli na okrajno glavarstvo. V Voitsbergu so aretirali socialističnega poslanca Elserja in še nekoga drugega socialističnega funkcionarja. Razen tega so zasedli mostova v Libenau in Kalsdorfu, kaznilnico v Messendorfu, in jetniško okrajnega sodišča v Kindbergu. Do sličnih dogodkov je prišlo tudi v mnogih drugih krajih.

Dočim je bil prevratni potkus na Zg. Štajerskem popoldne v glavnem že likvidiran, so se Heimwehrovci iz spodnje in zapadne Štajerske v tem času šele zbirali ter

pričeli korakati proti Gradcu

Na zahodnem Štajerskem so ostavili nekaj županov, dočim so socialni demokrati za povračilo internirali nekatere voditelje Heimwehra. Odredbe oblasti so zadostovale, da je bil Gradec obvarovan pred vpadom Heimwehra, kljub temu pa je bil zvečer odposlan z Dunaja v Gradec še en batalion vojaštva z baterijo havbic na avtomobilih.

Okoli 6. zvečer je prišlo v Amtstätten okoli 400 do 500 do oboroženih heimwehrovcev pod vodstvom grofa Starhemberga na 28 tovornih avtomobilih, deloma iz Zgornje Avstrijskega, deloma iz Štajerskega. Imeli so seboj devet strojnic. Na zahtevo orožništva, naj se takoj umaknejo, so izjavili, da hočejo počakati prej na povelje svojega vodstva. Ob pol 10. zvečer so se res umaknili proti Waidchofnu. Do drugih pomembnejših incidentov ni prišlo.

Na Dunaju

je policija zasedla prostore Heimablocka v Biberstrasse že v teku dopoldneva. Poslanec Heimablocka Lichtenegger je kmalu nato po telefonu naročil, naj se vsi člani dunajskega Heimablocka, ki je podrejen Starhembergu, podajo takoj oboroženi v Klosterneuburg, kjer naj se zberejo na Puchbergu. V resnici se je tamkaj zbralo 260 dunajskih heimwehrovcev, proti katerim je vlada odposlala vojaštvo in dunajsko policijo. Heimwehrovce so obkolili ter jih razorožili na dvorišču vojašnice v Klosterneuburgu. V soorazumu z deželno vlado so jih nato izročili sodišču, ki bo proti vsem

vedelo postopanje zaradi upora.

Na Dunaju so razen tega aretirali 40 heimwehrovcev, o katerih je domnevala policija, da hočejo odpotovati na pomoč na Štajersko. Razen tega so na Dunaju izvršili v raznih lokalnih organizacij Heimwehra preiskave ter zaplenili 48 pušk, 15 karabink, 16 vojaških pištol, 3 pasove s patroni za strojnico, mnogo municije, 41 balonetov, 210 tlekljih čelad, 2 poljski kuhinji in še drugo orožje. V glavnem je bil zvečer že povsod vzpostavljen red. Nižjeavstrijski in tirolski Heimwehr, kakor tudi organizacija frontnih bojevnikov na Tirolskem, so izjavili, da nimaio nobene zveze s prevratnim potkusom dr. Pfrimerja.

Razburjenje, ki je nastalo po vsej Avstriji zaradi poizkusega prevrata, so

skušali izkoristiti tudi komunisti, ki so pričeli demonstrirati v raznih okrajih. Večja skuoina komunistov je skušala vdreti iz Döblinga v notranje mesto, kar pa jim je policija prenečala. Več demonstrantov je bilo aretiranih.

Pfrimerjevo slovo in beg

Gradec, 14. septembra. d. Pozno snoči je tiskovni urad organizacij Heimwehra izdal naslednji proglas zveznega voditelja dr. Pfrimerja vsem podrejenim organizacijam v Avstriji: »Beda kmetskega stanu, širokih slojev našega delavstva ter produktivnega dela našega naroda mi je dala povod, da napravim poslednji rešilni potkus in ga rešim pred zasuzenjem po inozemstvu in pred propadom. Čeprav nismo zasedli samo vse Štajerske razen Gradca, temveč smo posegli mnogo dalje, prekinjam akcijo, da preprečim prelivanje krvi med Heimatschutzom in eksekutivno državo.

Vsi oddelki Heimatschutza naj se takoj strnjeno vrnejo v svoje domovne občine. Moja poslednja zahvala kot zveznega voditelja Heimatschutza velja vsem voditeljem in poveljnikom, ki so, kakor jaz, vse poizkusili, da uveljavijo idejo našega Heimatschutza. Posebno se zahvaljujem vsem štajerskim tovarišem za njihove brezmejne žrtve, ki so jih doprinesli v našem pokretu. Istočasno sporočam, da odlagam vodstvo Heimatschutza. — Dr. Walther Pfrimer.«

Tudi vodja štaba Heimwehra inž. Rauter je odložil svoje funkcije v Heimatschutzu. Inž. Rauter je bil skupno z drugimi voditelji aretirani, dočim je dr. Pfrimer pobegnil, po splošnem mnenju v Italijo.

Tudi Starhemberg zapleten v puč

Gradec, 14. sept. g. Kriminalna policija je danes zasedla poslopje deželnega vodstva štajerskega Heimwehra. Pri hišni preiskavi so našli spise in članske sezname. Zaplenili so tudi tajne dokumente, v železni blagajni dr. Pfrimerja, iz katerih izhaja, da je Starhemberg sodeloval pri pripravljanih akcijah puča. Dalje je bila zaplenjena korespondenca med Starhembergom in vsemi voditelji Heimwehra. Spise so izročili sodiščem. Policija je tudi ugotovila tiskarno, v kateri je bil tiskan proglas dr. Pfrimerja. Poslopje deželnega vodstva je bilo zapečaten.

Na Štajerskem so ostale čete, ki so v nedeljo stopile v akcijo, v svojih sedanjih pozicijah. V ponedeljek so morale čete dvakrat intervenirati, in sicer v Kapfenbergu in Fohsдорfu. Radi pomirjenja, ki je zopet nastalo, je bila pripravljenost pri prvi, tretji in šesti brigadi zmanjšana, ostale brigade pa so še vedno v ojačeni pripravljenosti.

Senzacionalne aretacije

Dunaj, 14. septembra. Š. Snoči ob 9. sta bila aretirana na veliko presenečenje javnosti v Linzu generala Englesch-Poparich in Puchmayer, ki sta podpisala manifest, s katerim se prebivalstvo poziva k odporu proti državni oblasti. Aretiran je bil tudi bivši avstrijski minister in vodja Heimwehra knez Starhemberg, ki je v teku večerajšnega dneva zaman skušal z več lažnimi demantiji odvaliti od sebe vsako krivdo za heimwehrovski prevrat. Starhemberg se je mudil pri svojem prijatelju grofu Hochschartnu. Njegova aretacija je bila poverjena oddelku 50 orožnikov, ki so se gradu približali zelo oprezno, in ki so imeli potem s Starhembergom zelo dramatičen prizor pri aretaciji. V Gradcu je bilo razen inž. Rauterja aretiranih še 20 drugih voditeljev Heimwehra.

Priklopitev medjimurskih vasi

Beograd, 14. septembra. AA. Na podlagi členov 4 in 16 zakona o razdelitvi kraljevine Jugoslavije na upravna področja je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev predpisal uredbo o izpremenitvi področja srezov in občin zaradi izpremenjenih banovinskih meja. Za dravsko banovino določa uredba v prvih treh členih: Oni del občine Štrigora, ki pripada srezu Čakovec v savski banovini in se nahaja na levem bregu reke Mure, pride v sestav občine Dolnja Bistrica v srezu Dolnja Lendava.

Oni del občine Štrigora, ki pripada srezu Čakovec v savski banovini in se nahaja na levem bregu reke Mure, pride v sestav občine Dolnja Bistrica v srezu Dolnja Lendava. Vasi Dubrava in Dubravski breg, ki sta pripadali občini Križevljane-Cestica v varazdinskem srezu v savski banovini, pride ta v sestav občine Zavrč v ptujskem srezu. Vasi Presika in Prkošnji, ki se nahajata v občini Gornji Mihaljevci v čakovskem srezu v savski banovini, prideta v sestav občine Središče v ptujskem srezu.

Žrtev orkana v Hondurasu

London, 14. septembra. Najnovejše uradne vesti iz Belize v angleškem Hondurasu javljajo, da je zahvaljeva katastrofa 1200 smrtnih žrtev. To število pa še ni končno, ker je pod razvalinami še mnogo žrtev in se bo verjetno še zelo povišalo.

Nezgodita italijanskega kralja

Benetke, 14. septembra. AA. Ko se je večeraj italijanski kralj v spremstvu beneškega župana in prefekta vozil z motornim čolnom po glavnem kanalu, je čoln zaradi visokega morja zadel ob obok mostu. Pri tem so se razbila steklena okna motornega čolna. Beneški župan je bil lažje ranjen, kralj pa je ostal nepoškodovan in je po kratkem postanku nadaljeval pot v doževo palačo. Popoldne je kralj otvoril mednarodni kongres za plovbo.

Operetna revolucija

Prošlo soboto so v Avstriji z velikimi svečanostmi proslavili deseto obletnico priključitve gradišćanske deželice k avstrijski republiki. Javnost je stala pred dojmom časopisnih člankov, ki so na dolgo in široko opevali to dejstvo, biagrujoče deželice, da je s priključitvijo dosegla varen pristan konsolidacije, miru in urejenega državnega življenja. Značilna za avstrijske prilike je okoliščina, da ni nihče niti slutil, kakšen krut demanti pripravljala tej visoki pesmi o konsolidaciji in urejenem življenju že za naslednji dan voditelj zveznega Heimwehra, odvetnik dr. Walter Pfrimer.

Nemci si po porazu v svetovni vojni še niso uspeli pridobiti duševnega ravnovesja. Obe njihovi državi pretresajo neprestani notranji krči, ki se javljajo bodisi v diplomatskih presenečenjih mednarodnega značaja, bodisi v notranjih nemirih, ki doživljajo zanje permanentno netivo številne bojne organizacije, zlasti hitlerjevci, stahhelmovci ali heimwehrovci. Ako izvzamemo države Srednje in Južne Amerike, kjer pod palečim solncem in med vročepokrvno zmesjo raznih plemen redno prihaja do efemernih revolucij, je redkokje najti državo, kjer bi bili puči nekako v ozračju. V Evropi tekmujeta Nemčija in Avstrija prav uspešno z malo zavidno tozadavno slavo Portugalske. Nemški pučisti — beseda je nemška, kakor je pojav sam tipično nemški — se rekrutirajo iz peččice zanesljivejših intelektualcev in množice polinteligentov, ki jih današnji družabni ustroj proizvajajo tako grozečem številu. Njihov pokret nima korenin v širokih ljudskih slojih, v občanorodnih potrebah, v gospodarskih in socialnih prilikah, marveč nastaja v glavah polmešanih šovinistov, ki se pode za irealnim prividom.

Oče nedeljskega avstrijskega puča, dr. Pfrimer je tipičen predstavnik te vrste ljudi. Rodom je iz naše Maribora, kjer je preživel svojo mladost in se v nezdravem predvojnem ozračju popolnoma preprijal z ono okolnostjo in nestrpnostjo, ki je bila glavni znak naše demokracije. Bojevitost mož v teku svetovne vojne ni pokazal posebno horebene duha in v tem pogledu daleko zaostaja za svojim idejnim tovarišem Hitlerjem. Dočim se je Hitler od prvih dni vojne boril kot dobrovoljec v vrstah nemške vojske, je junaka Pfrimera dobila avstrijska vojska v svoje roke šele koncem l. 1915. Začetkom naslednjega leta, ko je avstrija črpala svoje ljudske rezerve že tudi med hromimi in polsepi, pa se ji je dr. Pfrimer že izmuznil na temelju neke usne bolezni. Strategije in taktike — v kolikor je kaj sličnega bilo najti v avstrijski vojski — se torej bodoči prvi voditelj Heimwehra ni mogel naučiti. Tej okolnosti je menda tudi pripisati silno navadni aranžma nedeljske »revolucije«. Začel jo je preuranjeno, izmeril ni svojih nasprotnih sil ter težično gibanja postavil v industrijske kraje, kjer se je bilo bati, da bodo socialistični nasprotniki že v krali zartli junaški podvig. Tako se je tudi zgodilo in redna vojska je skoro povsod našla le še bežeče in razpršene heimwehrovske čete. Nedeljska revolucija je bila zatrta že po par urah in spominjajo prav zelo na neuspeh pohod velike vojske nedeljskih lovcev.

Pustolovščina pa bo kljub svojemu operetnemu poteku imela nedogledne notranje-politične, osobito pa zunanje-politične posledice. Komika podjetja gospoda Pfrimera ni brez globoke tragedije za avstrijsko državo. Ako že ne vpoštevamo, koliko je puč škodoval ugledu države v obeh lastnih državljanih, koliko mukoma pridobljenega za-

upanja v državo med preprostim narodom je porušil, kak silen udarec je prizadel notranjemu kreditu, ne moremo iti mimo dejstva, koliko škode je napravil v tem pogledu Avstriji pred svetovno javnostjo, od katere zaupanja živi ta država že vsa leta po svetovni vojni. Avstrijski državniki potujejo po evropskih prestolnicah, išoč kredita in zagotavljajoč denarne kroge, kako solidna stavba je Avstrija in kako nedvomljivo varnost nudi vsem posojilom in naložbam. V to moledovanje pa zdaj pa zdaj plane krič in vik političnih paglavcev, ki prevpijejo vse zagotavljanje o miru in redu. Nedeljski poizkus prevrata, ki ga je vprizoril dr. Pfrimer s svojimi moloci, je dosegel vrhunec takega brezvestnega početja, ki z enim mahom uniči uspeh dolgomesečnega dela odgovornih činiteliev.

Resnici na ljubo je treba podčrtati, da se s Pfrimerjem ni solidariziral ves heimwehrovski pokret. Tirolsko krilo, ki tvori njegov najresnejši in v narodu najbolj vkoreninjeni del, je ne le ostalo ob strani, temveč je takoj odločno odklonilo vsako zvezo s Pfrimerjevo pustolovščino. Pfrimer je moral pač s tem računati že poprej. Da je kljub temu tvegala poskus svoje »revolucije«, je nov dokaz njegove lahkomiselnosti in brezvestnosti, a tudi njegove naivnosti.

Nepojasnjena je še vloga koroških nacionalističnih organizacij in nekdanjega vrhovnega heimwehrovskega šefa, kneza Starhemberga. Koroški heimwehrovci pri nedeljskem puču niso sodelovali; ali so sodelovanje odklonili, ali sploh niso bili povabljeni, momentano še ni znano. Ravno tako si nasprotujejo vesti o Starhembergu. Nekateri pravijo, da je ne le soglašal s Pfrimerjem, temveč je hotel tudi aktivno sodelovati, a so ga dogodki prehiteli. Druge vesti pa zatrjujejo, da tudi Starhemberg odločno odklanja vsako zvezo z nedeljsko tragikomediijo. Vsekakor je avstrijska vlada dolžna Avstriji in inozemstvu, da posveti čim globlje za kulise in obračuna z vsemi krivci, ne le z opimi zapeljivci, ki so bili v nedeljo slučajno aretirani in katerih odgovornost in krivda sta mnogo manjši, kakor odgovornost in krivda vidnih in nevidnih voditeliev.

A ravno v tem pogledu se bojimo, da bo avstrijska vlada odrekla. Že ponovno je zahtevala civilizirana Evropa in ž njo vsa trezna avstrijska javnost, da naj oblasti že vendar naredo enkrat konec nevarnemu bojnemu igračkranju raznih fašističnih organizacij. Na Dunaju tega niso storili, temveč so se omejili le na grožnje in obljube. Slepomišili so ravno tako, kakor so slepomišili pri preiskavi zaradi atentatov na jugoslovenske vagonce. Tudi takrat so dobro vedeli, kdo in kje so pravi krivci, a jih niso prijeli in še do danes niso naredili reda, niso razgnali zločinskega gnezda na Dunaju. S tem slepomišenjem in polovičarstvom gotovo niso poglobili priateljstva med Jugoslavijo in Avstrijo in niso koristili svojem ugledu v inozemstvu.

Enako slepomišenje in polovičarstvo do raznih fašističnih organizacij se je zdaj bridko maščevalo nad avstrijsko vlado samo. Ako izvzamemo obžalovanja vredne žrtve, je bil potek nedeljske revolucije res precej tak, kakor jih poznamo iz operet in filmov, kljub temu pa je povzročil Avstriji in njeni vladi škodo, ki je ne bo lahko popraviti. Iznova omajani kredit bodo na Dunaju lahko popravili le, ako se bodo končno enkrat odločili za res iskreno politiko na zunaj in znotraj.

Ob obletnici velikega junaštva

Dan izvršenega proboja solunske fronte 15. septembra 1918 ima svoje mesto v knjigi svetovne zgodovine, nam Jugoslovenom pa mora biti za vedno zapisan v naših srcih. Nikdar ne smemo pozabiti na nadčloveške napore in velike žrtve, ki so razbile jekleni sovražni obroč Bolgarov, Nemcev in Avstrijev ter srbskim beguncem odprle pot v svobodno domovino, Jugoslovenom pa v lastno državo. Do zmagovitega prodora 15. septembra 1918 je bilo okrog poldruhi milijon smrtnih žrtev. Solunski junaki so imeli v svojih dušah samo en občutek in jih je vodila samo ena ideja. Občutek je bil ljubezen do domovine, ideja pa: Domovina nad vse.

Napad na mogočno sovražno fronto je bil razdeljen in izveden takole: I. srbska armija z drinsko, dunavsko in moravsko divizijo na fronto Lešnica - Soko, II. srbska armija s šumadijsko, jugoslovensko, timoško ter 17. in 122. francosko divizijo na fronto Soko-Sušica, angleško-grška vojska na vardarsko in francosko-italijanske čete na bitolsko fronto. Najtežji je bil oni del, v katerem so se s šumadijsko divizijo borili tudi jugoslovenski dobrovoljci.

Šeherni mož junaških srbskih in jugoslovenskih edinic je bil ravno tako kakor prej, tudi pri prodiranju, ki se je ob tako strnjenih sovražnih vrstah zdelo nekaj nemogočega, prežet ideje: Domovina nad vse. Za to idejo se je žrtvoval vse. Množili so se čini največje hrabrosti in požrtvovanja, množili pa so se tudi grobovi. Neprestano so se vrstili eden ob drugem. Temelj našega uedinjenja in naše svobode je velikanska grobnica.

Ob smrti na bojišču, ob trpljenju za idejo ni trohice vsega tega, kar vodi človeka skozi življenje z merilom lastnega »jaz«. Niti eden od izkrvavelih solunskih junakov ni razmišljal o tem, kako se bo zanj vnovičlo vse to, če bo iznesel glavo iz bojnega meteža. V največjem trpljenju in v največjih svojih mukah so vsi mislili na skupnost, na svojo potomstvo, naj bi bilo njemu dobro, naj bi mu bila dana svoboda, pravica in mir.

Med prodiranjem je bila na Bukoviku vrhovna komanda; Orjaki divnega bukovske gozda so skrivali v svoji sencu skromne barake, v katerih so se kovali načrti in izdajala povelja za gigantski napad v popolni zavesti, da je to odločilen boj za biti ali ne biti. Z vrha Bukovika se je dobro videlo Dobro polje in fronta II. armije, videle pa so se tudi silne sovražnikove postojanke. Ni treba biti ravno vojak, da človek razume, kaj pomeni, če zapusti sovražnik dobro utrjene in po sami naravi tako pripravne postojanke. Ideja, v kateri so živeli vsi solunski borci v popolnosti in gorečnosti, je na eni strani premagala najhujše napore, na drugi strani pa zadajala sovražniku strah, kajti nihče iz zvezane sovražne fronte si ni mogel misliti, da se bo zmučena vojska odločila za tak napad.

Za Jugoslavijo, za našo svobodo so tudi v zadnjih bojih solunskega prodora umrli mnogi junaki. Molče so obležali, zato pa nam sedaj tem glasnejše kličejo: Svobode naj bodo deležni fisti, ki so jo vredni! Mislimo na solunske junake, da bo za nas in med nami vedno tako.

Spremembe na gimnaziji v Kranju
Beograd, 14. septembra. p. Z odlokom ministrstva prosvete je postavljen za honorarnega veroučitelja na realni gimnaziji v Kranju dr. Josip Pogačnik, dr. Ljudevit Kušček, profesor realne gimnazije v Kranju pa je dodeljen prosvetnemu oddelku kr. banske uprave v Ljubljani.

Mogočen gasilski praznik v Žalcu

V navzočnosti g. bana se je vršila proslava zlatega jubileja in blagoslovitev novega krasnega prapora

Celje, 14. septembra.

V nedeljo je praznovala ponosna prestolnica savinjskega hmeljarstva, beli Žalec, svoj velik praznik. Prostovoljno gasilno in revalno društvo, iz katerega je izšlo vse naše močno gasilstvo, je praznovalo 50-letnico in je v prisotnosti bana g. dr. Draga Marušiča razvilo svoj prapor, krasno umetnino vzvenja.

Zjutraj ob 9. se je pripeljal po državni cesti z avtomobilom g. ban in izstopil pred slavnostno okrašen občinsko hišo, kjer ga je čakal občinski odbor z županom g. Rudolfom Lorberjem na čelu, dalje sreski načelnik g. dr. Hubad, starosta Sokola g. Senica in številni drugi gostje poleg gasilске armade in številnega prebivalstva. Zupan je pozdravil bana in v kratkih obrisih podal zgodovino žalskega gasilstva. G. ban je v zahvali poudaril svoje posebno veselje in zadovoljstvo nad tem, da se je mogel osebno udeležiti svečanosti v Žalcu, žibelki spodnještajerske slovenstva in v vedno nepremagljivi trdnjavi našega narodnjastva. Visoki jubilej, ki ga slavi društvo, ni le jubilej slovenskega, temveč vsega jugoslovenskega gasilstva. Žalsko gasilno društvo je prvo uvedlo slovensko poveljanje in ki je že v davnih tasih narodne sužnosti slutilo veliko Jugoslavijo. Iz Žalca, središča tedanjega narodnega življenja, je izhajala pobuda in vsa opora v trdih narodnostnih borbah.

Nato je stopila na oder belo oblečena deklica, ki je pozdravila bana in pa obe kumici s primernima deklamacijama. V imenu žalskega Sokolskega društva je pozdravil bana starosta Senica. Za tepe besede se je toplo zahvalil g. ban, ki je prejel v pozdrav tudi lep šopek. Podčrtal je velike naloge, ki se čakajo naše Sokolstvo pri preroditvi vsega jugoslovenskega naroda. Slednjič je še izrekli blage, prav oče-

tovske besede starosta JGZ g. Josip Turk iz Ljubljane in obudil os tej priliki prerezne stare spomine. Gostje in gasilstvo so odšli nato v povelji na prostor pred Žalovo hišo sredi trga, kjer je bil nastavljen okusno aranžiran in okrašen oltar. Po službi božji, med katero je svirala izborna železničarska godba z Zidanega mostu, se je vršilo svečano blagoslovljenje in razvite novega prapora pod pokroviteljstvom g. bana. Praporu sta kumovali ga. grafica Firmian dr. Ločniškarjeva in lekarnarjeva soproga ga. Kartičeva. Sledilo je zabijanje zlatih žebeljev v zastavni drog, kakar se je novi prapor pobrali s 7 tovariši iz raznih krajev. Ban z ostalimi povabljenimi gosti je odšel k osnovni šoli, kjer ga je na pragu sprejel šolski upravitelj g. Rajko Vrečer v imenu šolske mladine in učiteljske zbornice, belo oblečena deklica pa je izročila med krasno deklamacijo, ki je privabila navzočim solze v oči, gospodu banu prekrasen šopek rdečih nageljnov. Ban se je zahvalil za pozdrav in dobrodošlico in je v posebnem nagovoru na mladino izdal glavne vrline Žalčanov — očetov darovanje šolske dece, ki so bili vedno prvoborniki slovenske in jugoslovenske narodne misli.

Nato so gasilci defilirali pred banom, kakar so vsi navzoči odšli v šolsko dvorano, kjer se je vršila daljša letna skupščina žalske gasilske župe, združena s svečano sejo žalskega gasilskega društva. Občni zbor je vodil župni načelnik g. Golobčan iz Celja, govorili pa so še gg. Vengust, Pristovšek, Virant, Turk in Košir. Na obšč. zboru je bilo zastopanih po 112 delegatih 54 društev od 61 včlanjenih. Z navdušenjem je bila odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka generalu Živkoviču. Po slavnostnem kosilu, ki je bilo pri Piklu, se je vršila v bivši pivovarni velika veselica.

Velika anketa o pobijanju draginje

Ljubljana, 14. septembra.

Mestno načelstvo v Ljubljani je v sporazumu z Zvezo gospodinj sklicalo za danes ob 16. važen sestanek v mestno dvorano, kjer se je razpravljalo o pobijanju draginje. Povabljeni so se vsi odzvali, banko upravo je zastopal g. Del Linz, nadalje je bilo prisotnih več občinskih svetnikov, celotni tržni odtsek z načelnikom Jenkom, Kmetijsko družbo sta zastopala inž. Lah in Fran Kafol, Osrednje mlekarne g. Pečnik, Sadržarsko in vrtnarsko društvo g. Humek, Zadrugo mesarjev g. Toni in Zajc, Zadrugo pekov g. Mežnarich, uradniško menzo g. Tusa, Solsko kuhinjo Kraljeve Marije ge. Travnova in Gasperlinova, Domovno ravnatelj Jeran, Ljudsko kuhinjo Cilka Krekova in Ana Vodotova, OUZD ravnatelj dr. Bohinjec, Narodni ženski savez Cirila Stebijeja, Zvezo gospodinj g. Žitkova in Krofotva, TKD Ateno Potokarjeva in Bahovčeva, Kolo jugoslovenskih soster ge. Pirkmarjerjeva, Zbanišnikova in Krašičeva ter Klub Primorsk ga. Lebarjeva.

Predsedstvo zborovanja so tvorili župan dr. Puc, načelnik tržnega nadzorstva dr. Rus in gospa Franja Tavčarjeva. Župin je pozdravil zborovalce in poudaril, da odobrava inicijativa Zveze gospodinj ter želi, da se zblížata konsument in producent na poti, ki nas dovede k zboljšanju prilik. Zaradi zaposlenosti se je g. župan opravičil in je izročil vodstvo zborovanja ge. Franji Tavčarjevi, ki je predvsem z zadovoljstvom ugotovila, da je mesto pripravljeno podpreti akcijo za pobijanje draginje. Žene najbolj vedo, da so cene življenjskih potrebščin previsoke, zato so pripravljene sodelovati pri vsaki akciji, ki naj bi vedla k zboljšanju. Slednjič je otvorila debato, ki se je razvijala prav živahno ter je prinesla na dan razne tehtne ugotovitve in predloge.

Tako je načelnik mesarske zadruge g. Toni odkrito priznal, da se pri drugovrstnem mesu dajo cene takoj znižati. Splošno se je nato poudarjalo, da v Ljubljani itak ni prvovrstnih volov, torej tudi ne prvovrstnega mesa. Gospa Krofotva je obeležila smernice Zveze gospodinj, ki je še mlada organizacija, a se bo močno razvila. Zahteva zastopstvo v tržnem nadzorstvu in zavrta očitek, da se gospodinjje same ne bi dovolj brigale za kvaliteto blaga na trgu. Imamo pa dve vrsti gospodinj, take, ki hodijo same kupovat, in take, ki pošiljajo elužkinje. Za konkretni uspeh borbe proti draginji bi bilo treba ugotoviti, katere okoliščine pridejo v poštev za skupni dogovor, ki bi ga bilo treba izvesti. Ako akcija ne uspe, bo Zveza gospodinj pristljena k samopomoči, to se pravi, da se bo ustanovila lastno nabavljalon zadrugo z lastno stojnico, kjer bo prodajala kratkoma vse potrebščine.

Prehtevalo se so cene vseh življenjskih potrebščin in so v debato posegli mnogi udeleženci, ter se je večina izrazila, da bo podprla namero Zveze gospodinj, ako bo pristljena k samopomoči.

Afera z vtihotapljenim mesom v Ljubljani

Poročila nedeljskih listov o zaplembi na trg vtihotapljenega mesa so samoumevno vzbudila v Ljubljani splošno pozornost. Mnogi so nas napadali, zakaj nismo objavili, kateri izdelovalci klobas je bilo meso namenjeno. Mi tega nismo storili zato, ker nismo mogli verjeti, da bi se našel kak klobasar, ki bi kupoval meso sumljivega izvora. In kakor nam poročajo, preiskava res ni mogla ugotoviti, da bi bilo meso namenjeno za klobase in je bil to najbrž le izgovor v prvi zadrugi. Z zadoščanjem beležimo to dejstvo, ki dokazuje, da je slejkoprijem upravičen veliki renome, ki ga uživajo naše izdelovalnice klobas.

O zaplenjenem mesu samem se preiskava še nadaljuje. Meso se nahaja za enkrat v ledenici mestne klavnice, vzorci pa so bili poslani državnemu bakteriološkemu zavodu, da dožene, ali je meso užitno ali ne. Kakor poročajo iz klavnice, izgleda meso zdravo, tako da so tam menjca, da ni od bolane krave. Kje pa je bilo kupljeno, še ni ugotovljeno, ker se tozadevne izpovedi ne ujema. Le glode obeh krav, o katerih se je v soboto govorilo, da je od njih, je preiskava dognala, da te ena še doma v hlevu, druga pa je bila zdrava

kupljena in zaklana ter meso v rodu pregledano in postavljen na trg. Od kod je torej vtihotapljenih 109 kg mesa, bo morala preiskava še le ugotoviti.

Roparski napad v ljubljanski okolici

Ljubljana, 14. septembra.

Včeraj se je pripetil na Brinju med Jožico in Ljubljano izredno drzen roparski napad, katerega žrtev je postal 23-letni pleškarški pomočnik Franco Pečnik iz Srednjih Gamelj. Pečnik se je vračal ponoči okrog l. s kolesom po Dumajski cesti proti domu, a je peljal kolo, ker ni imel svetilke, nekaj časa poč.

Ko je bil oddaljen kakih 50 korakov od stare vojaške proge sta se mu nenadoma približala dva mlada možka in ga vprašala: »Kaj pa delate tukaj?« Pečnik je odgovoril, da je na poti domov, kakar sta ga začela neznanca spraševati vse mogoče stvari. Naposled sta se izjavila, da sta detektiva in sta ga pozvala, naj jima sledi na policijsko stražnico v Šiško. Pečnik jima je verjel in pozivu pokorno sledil. Čim pa so bili vsi trije na neki poljski poti, sta neznanca pristopila bližje k Pečniku in ga ponovno vprašala: »Ali imate pri sebi revolver?« Pečnik je zanikal, neznanca pa mu nista verjela. In sta ga začela preiskati.

Pri tem je večji možki segel Pečniku tudi v žep sukcnjica in mu vzem listnico, v kateri je imel okrog 1200 Din gotovine in jo spravil. Nato sta neznanca vedla Pečnika na stransko pot, ki drži proti Vodovodni cesti. Čez čas sta se zadržala Pečniku sumljiva in se jima je začel upirati. Tedaj sta mu vzela tudi dežni plašč, ki ga je imel na sebi, mlajši pa je potegnil celo nož, da bi tako ustrašoval svojo žrtev. Pečnik je prišel iz vsega grla vpiti na pomoč. Starejši, večji možki je takrat hitro priskočil k njemu in zavpil: »Te zadavim, ako ne molčiš!« Pečnik pa navzlic temu ni menjal kričati, kakar sta mu neznanca vrgla dežni plašč in jo urnih krač pobrala čez polje proti kamniški progji, kjer sta se izgubila v temi. Pečnik je naenkrat stal sam sredi poljske poti še ves zaslepljen, kajti neznanca roparja sta mu nalašč svetica z žepno svetilko v oči. Videč, da je za enkrat izven nevarnosti, se je Pečnik vrnil nazaj v mesto, kjer je prijavil, kaj se mu je pripetilo. S stražnice so telefonirali na vse strani in odposlali proti Vodovodni cesti tudi policijsko patruljo, ki pa se je čez čas vrnila, ne da bi kaj opravila. Roparja sta jo takrat že pobrala najbrže na deželo, kjer se sedaj skrivata. V zadevi je uvedena stroga preiskava.

Epilog atentata na kralja Zogua

Dunaj, 12. sept. s. Kakor javljajo iz Tirane, je kralj Zogu ustavil kazensko postopanje v Albaniji proti osebam, ki so osumljene sokrivde pri atentatu pred dunajsko opero ter je ob jubileju svečanosti nastopa prestola odredil njihovo takojšnjo izpustitev na svobodo. V Albaniji je bilo zaradi suma sokrivde pri atentatu aretiranih 6 oseb.

Hmeljski trg

Zatec, 14. sept. h. Promet na deželi je zelo živahen. Lelošnji hmelj se plačuje 140 do 300 Kč, posebno dobre vrste pa po 325 Kč. Češkoslovaški hmeljarji se bodo pogajali z nemškimi in sicer 17. septembra v Monakovem.

Vremenska napoved

Zagrebalna vremenska napoved za danes: Še nestabilno, zmerno hladno, oblačnost, od časa do časa vedrejšje. — Situacija včerajšnjega dne: Po prehodni došti jakl barometrski depresiji nad južno Evropo, ki je izvajala tudi v naših krajih močne elementarne nepravilne, prihaja sedaj z Atlantskega oceana visoki pritisk, ki bo dovedel do zboljšanja vremena. Pritisk je v zadnjih 24 urah padel samo v južnem Primorju za 0.1 do 2.4 mm, dočim je drugače splošno narasel za 0.1 do 1.5 mm. Temperature so ostale neizpremenjene ali pa so padle za 1 do 4 stopnje, zlasti v srednji Hrvatski in srednjem Primorju.

Dunajska vremenska napoved za torek: Temperatura se bo dvignila.

Volilni imenik sestavljajo

Pri delu je zaposlenih 30 moči — V četrtek bo predložen sodišču

Ljubljana, 14. septembra.

Domovinski urad mestnega magistrata je pod vodstvom šefa dr. Letnarja, čim je bil objavljen zakon o volilnih imenikih, ukrenil vse za čim hitrejšo in točno sestavo stalnega volilnega imenika za mesto Ljubljano, ki voli enega poslanca. Dela je veliko in je pri sestavljanju imenika zaposlenih 30 uradnikov in uradnic. V sredo 9. t. m. so pričeli z zbiranjem materiala. Uradništvo je bilo neprestano zaposleno od ranega dopoldneva do poznega večera. In domovinski urad je izvršil rekordno delo.

Za osnovo je služil po okrajih in ulicah sortirani popisni material ljudskega šteta za dne 31. marca t. l. Iz družinskih popisnih listov so se najprej izpisali vsi 21 let etari moški, ki so v smislu volilnega zakona upravičeni k volitvam. Napravili so najprej posamezne kartoteke. Sestava kartotek je bila že v petek dopoldne gotova. Nato se je pričela splošna revizija, ki ima nalogo, da dožene, kdo izmed teh 21 let starih moških ima fakcično v Ljubljani volilno pravico. Treba je bilo v prvi vrsti za vsakega ugotoviti, če biva v Ljubljani šest mesecev, dalje, če izgubi v smislu volilnega zakona volilno pravico (člen 7.)

Po sedanjem kartotecnem seznamu za volilni imenik znaša število volilnih upravičencev v Ljubljani 16.438, dočim jih je pri zadnjih skupščinskih volitvah 11. septembra 1927. bilo 15.126. Mesto bo razdeljeno na 25 volišč, dočim jih je bilo doslej 21. Tako se bo novo volišče osnovalo na tehniški srednji šoli, ker je na Mirju nastala zadnja leta velika kolonija vtil, dalje bo v Šiški še 4. volišče in eno novo volišče v justični palači. Za državne nameščence, ki stanujejo izven okoliša mesta Ljubljane, a vrše svoje funkcije v Ljubljani, bo ustanovljeno posebno volišče, najbrže na ženskem učiteljsku na Resljevi cesti. Takih državnih nameščencev je bilo doslej domovinskemu uradu prijavljenih nad 400, računajo pa, da jih bo okoli 600. Na tem volišču bodo

volili tudi državni uradniki, ki stanujejo v Ljubljani, a službujejo v bližnjem inozemstvu, zlasti železničarji v Postojni. Število volilnih upravičencev, ki jih izkazujejo kartoteke, se bo pač nekoliko zmanjšalo po redukciji vseh onih, ki nimajo pravice. Lahko pa računamo, da bo število znašalo okoli 16.200.

Čim bo te dni revizija končana, bo domovinski urad pričel s sestavljanjem originalnega stalnega volilnega imenika. Takrat bo stopilo v akcijo 12 pisalnih strojev, pri vsakem se bodo diktirali pravi imeniki. Čistopis stalnega imenika bo mestni magistrat predložil v četrtek 17. t. m. popoldne ljubljanskemu okrajnemu sodišču v odobrenje.

Jugoslovensko - madžarsko mešano razsodišče

Beograd, 14. septembra. p. »Službene Novine« objavljajo v današnji številki zakon, s katerim se v smislu določb trianonske mirovne pogodbe ratificira sodni postopek med našo državo in Madžarsko potom mešanega razsodišča. V to razsodišče imenuje vsaka država svoje zastopnike, po dva zastopnika pa imenuje mednarodno razsodišče v Haagu.

Spremenjena imena postaj

Beograd, 14. septembra. AA. S sklepom generalne direktije državnih železnic se izpremenje imena postaj Bakar v Škriljevo, Bakar pristanišče v Bakar, Veliki Bečkerek - Carina v Veliki Bečkerek-Dolja.

Izvrševanje inženjerske prakse

Beograd, 14. septembra. Z odlokom ministra za zgradbe je dovoljeno izvrševanje inženjerske prakse inž. Josipu Černacu v Ljubljani in inž. Rudolfu Kliffmanu v Mariboru.

Premiera

Oskar Straus-ove

operete

Valčekob

SMELJAJOCI

SE POROČNIK

čar

Maurice Chevalier

Paramountov zvočni tednik

Ob 4., pol 8. in 9/4 zvečer.

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124 Telefon 2124

Naši kraji in ljudje

Otvoritev nove šole v Preski

Pogled na novo šolo

Ljubljana, 14. septembra. V nedeljo je bila v Preski pri Medvodah otvorjena nova osnovna šola, ki je ena najlepših, kar jih je bilo zadnja leta dozidanih. Šola stoji na vzvišenem prostoru in je vidna daleč po vsej okolici. Poslopje je zgrajeno zelo zmiselnost, šolske sobe so velike in svetle. V šolskem poslopju je tudi stanovanje in sobe za učiteljeve.

Otvoritev je bila prav slovesna. G. bana, ki je bil zadržan in prosvetnega šefa je zastopal banovinski nadzornik g. Rape.

Navzoči so bili tudi sreski načelnik g. R. Andrejka, nadzornik g. Strukelj, nadzornik gradnje inž. Skof, Sokoli v kroju, gasilci, učiteljsko sosednjih šol, občinski odbor z županom Ivanom Šušteršičem na čelu. Občina je pogostila šolarje, za povabljenih goste pa je priredila v šoli banket, ki ga je aranžirala tврdka Slamič.

Šola je zgrajeno stavbno podjetje Miroslava Zupana. Stroškov je bilo nekaj nad en milijon dinarjev.

Slavnostna otvoritev pred šolo. Župan Šušteršič Ivan pozdravlja goste in občinstvo

Strašen vihar prevrnil ladjo in vlak ter rušil cerkev

Od 15 potnikov na prevrnjeni ladji jih je osem utonilo v Tisi

Veliki Bečkerek, 14. septembra. V soboto popoldne je besnela po Banatu silovita nevihta. Povzročila je veliko škodo in strašno nesrečo. Vihar je bil tako silen, da je ruval dreve, rušil brzojavne droge in strehe s hiš. Največja nesreča pa se je zgodila na reki Tisi.

Opoldne je bilo zelo vroče in je strašna nevihta nastala nenadoma ob 14.30. Motorna ladja »Stari Bečejci«, ki je plula po Tisi med Novim in Starim Bečejem, je krenila iz Starega Bečejja malo pred 14. uro. Ko je bila približno na polovici pota, jo je zatekla nevihta. Vihar je ladjo dvignil, prestrašeni potniki, bilo jih je 15, pa so bežali v notranje prostore. Ker je voda vdiralala za njimi, so morali zopet ven. Toda je takoj pokvarila motor in tako je bila ladja prepuščena svoji usodi. Začela se je potapljati med strašno paniko potnikov na krovu. Strojevodja je hitro spravil tri male otroke v rešilni čoln. V čoln pa so skakali tudi drugi potniki in ker je bil preobložen, se je prevrnil. Nastala je strašna borba za življenje. Oni, ki niso znali plavati, so se krčevito oklepali plavčev. Ko je nevihta pojenjala, je bila ladja že potopljena. S plavanjem se je rešilo 7 potnikov, 8 pa jih je utonilo. Med mrtvimi je neka ruska begunka, ki je stanovala v Novem Bečejju, potem načelnica Sokolske-

ga društva iz Novega Bečejja Mileva Martičeva, 2 delavca iz Bosne, hčerki duhovnika Brankovića iz Vranjeva, neki željarski pomočnik in neka kmetica. Potopljena ladja je bila vredna okrog 600.000 Din.

Huda nesreča, ki pa ni zahtevala človeških žrtev, se je istočasno pripetila na železniški progi med Velikim Bečkerkom in Klarijo. Vihar je od potniškega vlaka, ki je vozil iz Klarije in dospel blizu Aleksandrova, prevrnil vse vagonne razen dveh in lokomotive. Potniki so se silno prestrašili ter v največjem neredu skakali z vozov. K sreči se ni nihče težje poškodoval. Na kraj nesreče je kmalu prispel pomožni vlak z delavci, ki so do 6. zvečer prevrnjena vlak zopet uredili.

V Novem Bečejju je nevihta porušila zvonik pravoslavne cerkve. Ruševine zvonika so padle na cerkveno stroho in je tudi cerkev precej poškodovana. K sreči tedaj v njej ni bilo ljudi. V samem Velikem Bečkerku je tudi dosti škode. Tako je orkan porušil del strehe okrognega inspektorata, ki je ena največjih bečkerekških zgradb. Na periferiji so poškodovane še mnoge druge hiše. V občini Vranjevu sta se potopila dva konja z vozom vred in od opeke, ki se je rušila s streh, je ranjenih več prebivalcev. Velika je seveda tudi škoda na polju, zlasti pa v vinogradih.

Orožniki iščejo pobegle ciganske razbojnike

Aretirani zločinci so se sprva izgovarjali, da so begunci iz kaznilnice v Lepoglavi — Veliko razburjenje v ptujski okolici

Ptuj, 14. septembra. Najstarejši Ptujčani ne pomnijo kriminalnega čina takega obsega, kakor se je dogodil v Lisičji sumi pri Novi vasi v bližini Ptuja, o čemer smo že poročali. V petek popoldne ob 16. je prišel na ptujsko orožniško postajo neki deček iz Rogoznice, ki je zmedeno pripovedoval, da so pri Novi vasi napadli neznanji ljudje Marijo Drevenškovo iz Rogoznice in ji storili silo. Sprva so orožniki dvomili v resničnost prijave, podnarednik Lončar pa se je vendarle odločil in odšel na lice mesta. Poiskal je napadenko, ki mu je pokazala kraj, kjer so jo napadli oboženi cigani. V visoki praproti so se našli sledovi

taborišča, na katerem so poleg razbitih steklenic in kosti dobili tudi dve vojaški bodali.

Orožniška patrola iz Ptuja je nato obkrožila ves gozd. Naenkrat so se oglasili iz goščave strelji, nakar so orožniki poiskali kritje in takoj odgovorili. Med spopadom je bil eden ciganon ranjen. Nato so dobili orožniki v pest cigane Adolfa in Stefana Baranjo s Tezna in Janoša in Josipa Baranjo iz Cirkovcev na Dravskem polju in Josipa Baranjo II., imenovanega Jirga. Cigane so orožniki ukladli in jih odpravili v Ptuj, kjer so jih vso noč zasliševali.

Orožniški kapetan Cvetković je osebno

vodil zasledovanje in blizu Cirkovcev na Dravskem polju pod zelo hudimi okoliščinami ujel še dva člana ciganske tolpe. Zadeva se je pri preiskavi pojasnila tako, da je 31letna Marija Drevenškova, ki je zakonska mati štirih otrok, iskala gobe v gozdu, ko so jo obkolili oboženi mladi očividno pijani ljudje. Sprva so jo silili naj pije z njimi, kar pa je odklonila, nato pa so ji grozili z orožjem in ko je videla, da je proti njej naperjenih sedem pušk in samokresov se ni mogla več braniti.

Srovi cigani so jo zlorabili in jo zadrževali od 9. dopoldne do 5. popoldne v svojem taborišču. V tem času se je Drevenškovi posrečilo pobegniti domov, odkoder je poslala nekega dečka na orožniško postajo.

Zdravnik dr. Mrgole je preiskal napadenko in ugotovil, da so njezave navoče resnične. Preiskava je dognala, da so aertirani cigani v družbi še tren drugih neizsledenih pajdašev oplenili Klemencičovo gostilno v Vurbergu pri Ptuj, Ukradli so 150 steklenic piva, 50 litrov pelinkovca, 60 litrov raznih likerjev, 6 litrov vina in mnogo jedil. Zločinci so bili oboženi s samokresi, lovskimi in vojaškimi puškami in so bili tudi zadostno preskrbljeni z municijo.

Po 24 ur trajajočem zasliševanju se je pojasnilo dejansko stanje zločinskega napada, ki je silno razburil vso okolico Ptuja. Ugotovljeno je, da so razbojniki člani velike ciganske družine Baranjeve, ki se stalno udeležujejo na Dravskem polju, potika pa se tudi okrog Tezna pri Mariboru. Verzija, da so cigani begunci iz kaznilnice v Lepoglavi, je nastala zato, ker so se zločinci sami izdajali za take. V teku preiskave pa se je izkazalo, da so ciganske navedne izmišljene. Orožništvo išče še neprijete sokrivce, vodjo Josipa Kokoša, znanega potepuha, nadalje Mihaela Farkesija, imenovanega Bonzo, iz Murskih Cerncv v Prekmurju, nadalje brusarja Janoša Hor-

1. Jutranja toaleta

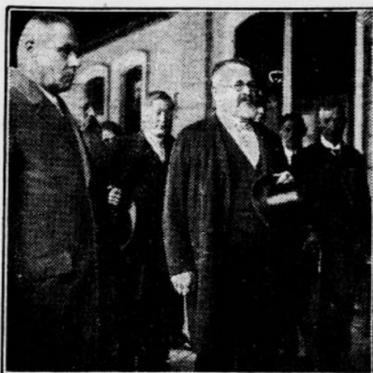
Brez skrbi in vedra vsa
Is posteljce se kar ne gane,
Ob sedmih šele špetlica
Vesela, urnih nog ti vstane.
„Veliko pranje“ njej nič ni mar,
Kar drugim živcem je na kvar.

Ta doba je že davno minula, ko je zadajalo veliko pranje gospodinji toliko preglavic. Danes razun gospodinje nihče ne ve v hiši, da je danes dan velikega pranja. A tudi gospodinji se nič ne mudi in vstane še le ob običajni uri — seveda samo ondi — kjer se uporablja za pranje pozna- no in izvrstno

vata iz Hrastja pri Murski Soboti in Josipa Baranjo, imenovanega Doža, iz Cirkovcev na Dravskem polju. Vse orožniške postaje so zaprle v velikem krogu vse ozemlje, kjer se potikajo zločinski cigani.

Velika skupščina CMD v Laškem

Levo: predsednik podružnice CMD v Laškem, upokojeni šolski upravitelj g. Ivan Cetina, izraza na kolodvoru iskreno dobrodošlico skupščinarjem, ki so se v posebno lepem številu pripeljali iz Ljubljane. Spodaj: Pozdrav Sokola in sokolskega naraščaja prvomestniku in vsem delegatom, posebno še narodnemu ženstvu, ki se je tudi letošnje skupščine udeležilo v častnem številu.

Alojzij Majcen †

Maribor, 14. septembra. V nedeljo popoldne ob 17.30 je po daljšem bolehanju zatisnil oči eden izmed najmarkantnejših obmejnih narodnih delavcev izza predvojne dobe: šolski upravitelj Alojzij Majcen v Selnici ob Dravi.

Rojen 8. julija 1873 na Muti pri Ljutomeru je študiral učiteljske in tudi maturiral l. 1894. na Marijanišču v Gradcu. Služboval je najprej kratek čas tam, nato pa je prišel v Negrovo in kmalu nato na Cven. l. 1897. je položil na mariborskem učiteljsku usposobljenostni izpit. Na Cvenu je služboval dve leti, nato 2 in pol let v Sv. Juriju ob Ščavnici, 3 leta v Sv. Andražu v Slovenskih gorah, 17 let pri Sv. Duhu na Ostrnem vrhu, od l. 1920. pa kot šolski upravitelj v Selnici ob Dravi, vsega skupaj 37 let.

Povsod se je udeleževal tudi v javnem življenju. Zlasti nepozabno ostane njegovo delovanje pri Sv. Duhu na Kozjaku, ki je danes obmejno postojanka. S pomočjo nacionalne vzgoje v šoli, s pomočjo slovenske posojilnice, ki jo je ustanovil, s pomočjo Ciril-Methodove podružnice je gojil in vzdržal nacionalno zavestno naroda na tej eksponirani točki našega ozemlja. To se je posebno pokazalo ob času poslovanja razmejne komisije, ko je tamonjski narod pokazal toliko narodne samozavesti.

Pokojnik pa je tudi sicer vedno in povsod rad šel narodu na roko. Vršil je posebno občinskega tajnika v raznih občinah, udeleževal pa se je zlasti tudi kot gasilec in je bil delaven funkcionar v gasilski organizaciji.

Vladar ga je odlikoval z redom Sv. Save V. stopnje, vendar ga je ugrabila za-

hrbta morilka, preden so mu mogli odklopiti izročiti. Vrlemu možu blag spomin; vsem njegovim, — še živeči materi Mariji, ženi in štirim otrokom naše najtoplejše sožalje!

Pogreb bo v torek 15. t. m. ob 15. na pokopališču v Selnici.

Notar Avgust Kolšek †

Marenberg, 14. septembra. Ko smo letos 2. avgusta poročali o 60-letnici g. Avgusta Kolška, notarja v Marenbergu, nihče ni mogel slutiti, da bomo tako kmalu morali poročati o smrti tega odličnega narodnega delavca, staroste ma-

renberškega Sokola, člana občinske uprave in upravnega odbora občinske hranilnice, ter odbornika in neumorno vnetega delavca v Narodni odbrani in drugih nacionalnih, kulturnih in gospodarskih ustanovah.

Še v nedeljo 6. t. m. je zastopal občino marenberško pri odkritju spomenika kralja Petra v Ljubljani. V sredo 9. t. m. pa ga je udarila kap na polovici telesa. Vendar se je že zdelo, da si bo še opomogel. V petek 11. t. m. popoldne pa ga je zadela drugič. Padel je v nezavest, iz katere se ni več prebudil. V soboto zvečer ob četrti na 18. je umrl. Ob njegovem odru globoko žaluje žena in petero otrok, pa tudi vse prebivalstvo Marenberga, ki mu je bil vedno ljubezniv in ljudomil svetoalec in prijatelj.

Bodí vrlemu pokojniku časten spomin med nami! Njegovim svojcem naše iskreno sožalje!

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefovce« grelnice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefovca« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefovca« grelnica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Zagreško pismo

Usoda »Prokletstva«. — Sardoujeva stotnica. — Novosti drame in opere. — Malo gledališke statistike.

Zagreb, 9. septembra. Naše gledališče je pripravljalo premiero Milčiničev-Ogrizovičevega komada »Prokletstvo«. Ze v prejšnjem pismu sem bil omenil, da je to dramsko delo nastalo pred 25 leti, da pa ga zaradi odpora s strani duhovščine niso smeli vprijeti. Komad slika srednjeveški Zagreb (13. stoletje), ko sta bila Kaptol in Nova ves hudo v laseh. »Prokletstvo« je bilo to pot že povsem naštudirano, vendar mu usoda tudi zdaj ni bila milejša: drama se je zopet vrnila v arhiv.

Ob priliki stoletnice nekoč zelo priljubljene francoskega dramatika Victoriama Sardou-a nam je gledališče vprijeti njegove komade »Madame sans — Génée«. Naše gledališče je smatralo, da ima — prav kakor vsi teatri na svetu — precej dolga nasproti Sardou-ju, ki je bil skoraj tri desetletja stalno na repertoarju. Samo v Zagrebu so vprijeti 27 njegovih komadov z 292 predstavami! S Sardoujem sta pri nas gostovali dve največji francoski igralnici: Sarah Bernhard in Gabrielle Rejanne. Samo »Madame sans — Génée« so dali — ves čas z uspehom — štridesetkrat! Poseben uspeh si je pridobil v tej igri pokojni Ignacij Borštnik. To pot je

igrala naslovno vlogo Anka Kerničeva, Napoleona pa Hinko Nučič. Režiral je dramski tajnik dr. Slavko Batušič.

V operi smo imeli premiero »Viktorije in njenega huzarja« (skladba mladega Madžara Pavla Abrahama). Ta opereta je doživela svetovno priznanje; dajala so jo skoraj vsa nemška in avstrijska gledališča z nenavadnim uspehom. Nikjer ni mogla kritika nič ugovarjati — potemtakem je to največji operetni uspeh v zadnjih letih!

V dramih pripravljajo komedijo Jozef Ivakića »Vržno kolo«. Ze v samem naslovu je naznačena simbolčnost in alegoričnost komada. Tu imajo vlogo samo »večni tip«, n. pr. ženskar, Razuzdanka, Koketa, Harmonikar i. dr. Komedija ima šaljiv prolog in epilog.

Kmalu pride na oder »Spreobrnitev Ferdinanda Pistorija«, groteskni fragment sedanjosti, ki ga je spisal Čeh František Langer. Družabni tipi so orisani vprav mojestro: zbrana je cela galerija »dobrih«, »krepostnih« in »plemenitih« tipov, toda ne po občutju, marveč po profesiji.

Zagreška opereta pojde gostovat v Beograd, kjer bo izvajala Tjardovičovo opereto »Mala Floranca«. Opereta bo nastopala v nizu slovenskih prireditelj ob priliki slave kraljeve garde. Iz Zagreba odpušuje ves ansambel z vsemi dekoracijami in rekviziti. Dirigent Gotovca in režiser Banički bosta že prej muzikalno in tehnično

pripravila to gostovanje. Glasbeno bo sodeloval orkester kraljeve garde.

Prva operna premiera bo »Morana«, skladba zagrebskega dirigenta Jakoba Gotovca. To delo je imelo krstno predstavo v minulih sezoni v Brnu, kjer je doživelo velik uspeh. Tudi Zagreb ga pričakuje z največjim zanimanjem.

Naše gledališče je imelo lani v celem 771 predstav, izmed teh gledališče na Trgu kralja Aleksandra 385, Malo gledališče v Frankopanovi ulici pa 386. Dohodki so znašali: v velikem 5.412.871, v malem 2.371.996 Din, skupaj tedaj 7.784.867 Din. Drama je s 365 predstavami vrgla Din 1.882.405, opera s 151 predstavami pa Din 1.433.842, opereta s 121 predst. 1.481.363, balet pa s 25 predstavami 130.114, ostale prireditve 1.699.217 Din. V primeri z lanskim sezono je imelo naše gledališče 81 predstav več, toda za 425.047 Din manj dohodkov. Minulo sezono je zagrebsko gledališče gostovalo v Gospiću, Karlovcu (8 krat), Križevcih, Belovaru (2 krat), Splitu, Varaždinu (2 krat), Daruvaru, Mariboru in v Vinkovcih. Zakaj Ljubljana še vedno ni v načrtu. Nemara bo to sezono drugače? Upajmo!

Ziga Hirschl.

Dve zanimivi knjiž. Znani tuzoslovenski prirodoslovec prof. dr. Ivan Gajja je izdal pri Gezi Kohnu v Beogradu zelo zanimivo eseiščno knjigo »Trazom života i nauke«, v kateri razpravlja o odnosu med znanostjo in življenjem z eksaktnostjo naravoslovca, globino filozofa in stilistično

veščino literata. — Vladimir V ujić, čigar filozofska razmotrivanja je opazil vsak, kdor čita beogradske revije, je svoje filozofske eseje zbral in izdal v knjigi »Sputana in oslobodjena misao«. Vujić piše o perečih življenjskih vprašanjih in o takih filozofskih problemih, ki se dotikajo tudi našega javnega življenja; ne po predmetu niti po obliki in načinu pisanja ni odličen. Vsekakor zanimiva knjiga z daljnimi in širokimi vidiki!

Razširjenost slovenskih studij v Ameriki. »Slavonic and East European Review« je nedavno objavila podatke o razširjenosti slovenskih in vzhodno - evropskih studij v Zedinjenih državah ameriških. Podatki nudijo presenetljivo sliko: Amerika se nenavadno živo zanima za Slovence. Na 52 ameriških vseučiliščih in collegih je predavalo o slovenski in vzhodno - evropski zgodovini, jezikoslovju in književnosti 97 profesorjev. Od leta 1927. do konca lanskega leta je število vseh predavanj in vrste poskočilo od 198 na 246. Večina predavanj (64) je posvečena ruski literaturi. 43 predavanj se je tikało ruske zgodovine. 40 pa češkoslovaškega jezika in slovstva. Značilno je, da se srednje - znanstveni del Zedinjenih držav najbolj zanima za Slovence. Ker izkazuje 63 predavanj, takoj za njim se vrsti obal Pacifika. Na čelu slovenskih studij je vseučilišče v Kaliforniji, nato sledi čičarško, zatem Columbia, Harvard in Standford.

Hašek in Švejk. Haškov »Dobri vojak Švejk«, ki smo ga Slovenci dobili v izбору in prevodu Fr. Govekarja, je bil pred leti velika senzacija. V zadnjem času se je videlo, da zanj ni več prvotnega zanimanja, v resnici pa »švejkovski« prodira še dalje. V bližnjih dneh izide pri Gallimardu v Parizu francoski prevod »Švejka«. Zaradi znane Brodove dramatičije Švejka, ki so jo z velikim uspehom vprijeti tudi v Ljubljani in Mariboru, je nastal oster spor med največjim nemškimi interpretom Švejka Pallenbergom in Brodom. Pallenberg je bil »Švejk« na turneji po Nemčiji in je imel povsod ogromen uspeh. Iz kompromisa s periferijskim občinstvom, ki se hoče samo smejati Švejkju, je Pallenberg Brodov in Reimannov, po Hašku posneti tekst znatno izpremenil in dal vrlemu voku Švejkju zgolj komično podobo, čeprav je po Hašku tragedična komedija, ne pa bebec. Zaradi tega je Brod ogorčen in je sprožil kampanjo proti Pallenbergu. Tako je nastal nov boj za zmisel Švejka, za njegovo »idejo«. Ker je Pallenberg nastopil gostovanje v Švejkovi domovini, v Pragi, je Brod zahteval, da mu oblasti zabranijo tako smešneje Haškovega dela. — Medtem so začeli v Pragi navijati film »Poslednji boheme«, ki je »romanzirana kinematografija« Jaroslava Haška; film bo tega zanimivega češkega pisatelja še bolj približal širokemu občinstvu in morda znova sprožil diskusije o vprašanju: »Ali je Švejk češki narodni junak kakor n. pr. Don Qujote španski?!

Rino DVOR LJUBLJANIKI

Samo še danes
John Gilbert
PREMIERA!
Noči v puštinji
Cene 4.— in 6.— Din
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Sport

Sportni praznik v Trbovljah

Trboveljski sportniki so prejšnji teden slavili svoj praznik. Ob petletnici svojega obstoja je SK Amater otvoril svoje novo sportno igrišče. Došle goste in oba ljubljanska kluba ASK Primorje in SK Svoboda z vodstvom ljubljanskega nogometnega podsvetila na čelu je moštvo SK Amaterja pred rudniško restavracijo na Vodah pristožno sprejelo. Predsednik SK Amaterja učitelj g. Božič je izrek došlim sportnikom in prijateljskim gostom iskreno dobrodošlico ter zaklical najvišjemu zaščitniku sporta Nj. Vel. kralju trikratni sportni zdravico, kateremu klicu so se vsi sportniki navdušeno pridružili. — Povorka, kateri so se priključile goste vrste mladine in prijateljev sporta, je nato krenila iz delavske gošče na čelu na igrišče SK Amaterja, pri katerem vzhodu je vzhvala državna trobojnica. Na novem igrišču, ki je okrog in okrog ograjeno z lepo lično ograjo, je došle goste pozdravil agin tajnik SK Amaterja g. Bostič, ki je v kratkih besedah razvil zgodovino trboveljskega sporta. Med sviranjem državne himne je bilo naše otvorjeno novo igrišče ter izročeno svojemu namenu. — Podpredsednik ljubljanskega nogometnega podsvetila g. spod. inž. Milutin Debeljak je v vznesenih besedah izrek priznanje poštrevolnemu moštvo SK Amaterja, ki se ni strahlo žrtve in truda, da si je z lastnimi žulji ustvarilo lepo, veliko in moderno sportno igrišče. Spodbujal je mlade in delavne sportnike k nadaljnjemu vztrajnemu delu, da se pritegnejo iz zakajenih in zdravju škodljivih lokalov novi roji naše mladine, katero naj povedejo v solčno in zdravo naravo.

Kmalu po otvoritvi se je odigrala prva tekma med SK Amaterjem III (komb.) in SK Svobodo (Ljubljana). Rezultat 4 : 2 za Svobodo (2 : 2). SK Svoboda je pokazala igranje, ki so jo Trboveljčani od nje pričakovali. Tehnično izenačena moštva so si le po slučajju dala gori označeni rezultat. — SK Amater je moštvo, ki mu manjka rutine in tehnične ugotovitosti. Podretati bi bilo treba, da se naj SK Amater navadi mirnosti v igri in to v njegovem lastnem interesu.

Sledila je tekma SK Mladost proti SK Amater III (jun.), ki je končala z 1 : 1 (0 : 1).

Veliko zanimanje je vladalo za tekmo ASK Primorje proti SK Amaterju I, ki je končala s 4 : 0 (0 : 0) v prilog Primorju. Sodil je zelo dobro g. Rajtmajer.

Navečje zanimanje pa je vzbudila zadnja finalna tekma med ASK Primorjem in SK Svobodo, ki je končala z 2 : 0 v prilog Primorja. Sodnik objektivne, tekma v znamenju utrjenosti Primorja, ki je z največjo težavo proti silno prodorni Svobodi srečno odnesla zmago.

Po tekmi je bil kratek sestanek SK Amaterja, na katerem je bilo sočasno sklenjeno, da se izvoli o. inž. Debeljak za častnega predsednika SK Amaterja.

Sport v Trzinu. V nedeljo se je tu vršila nogometna tekma med SK Sokol iz Medvode in SK Svobodo iz Trzinca. Zmagali so gostje v razmerju 7:1. Gostje so pokazali lepo in koristno igranje in so zasluženo zmagali. Sodnik dober. Publike precej in zelo disciplinirana.

Službeno iz LNP. Po nalogu JNS naj se blagovito javiti danes, v torek, ob 19. v Del. zbornici delegat predstava SK Ilirije pri podpreds. JNSA g. J. Golmajer.

Boks v Ljubljani

Ljubljana, 14. septembra. Kaj mi koristi slava, če pa imam razbit nos! — je modroval v unisoni dvorani slovenski inteligent, ki boksa še nikoli ni bil videl. Radovednost je prignala njegaj, in še nekaj obrazov, s katerih je odsevala mima resnoba in ki se jim je poznalo, da so daleč od vsake telesne sile. — Kakor bele vrane med navadnimi so bolj čepeli kakor stali in vse bolj mrko strelmi na oder, kjer sta se po dva in dva človeka — prav zares, ne za šalo — na vso moč obdelovala z velikanskimi, z usnjem orokavičenimi pestmi.

Prav zares, ne za šalo!

Na lepkih je bilo zapisano, da se boksa prično boksa ob osmih. Nedelja je bila — in človek bi mislil, da bodo ljudje v trumoma drveli proti Unioni in še pred osmo uro napolnili dvorano do zadnjega kotička. — Ali človek obrača, bog pa obme.

Ob pol devetih je bilo v njej komaj petdeset ljudi. Sami tuji, in po vsem videzu nemalo razboriti obraz. Večji del so bili to tuji, zlasti Hrvatje, pretežno Zagrebčani, nekaj Vojvodinčanov in Beograjčanov. Sodeč po tem, kar je človek okrog sebe slišal, so domačini bili brčkone vsi v kinematografih, v krčmah, ali pa doma.

Dvorana kar ni hotela biti polna. Ljudje so kapljali vanjo kakor kaplje v jezero. Le na stojiščih je rasla živahnost. Tam se je zbiral nekaj cvet sportnikov, ki je bil zelo malo slovenski. Dolge vrste stolov pa so žalostno zevali v praznino,

ju v zadevi prodajanja vstopnic ob priliki prv. ligitne tekme Concordia : Iliirja, odigrana v Ljubljani. Istotam in ob istem času naj se javi tudi g. Vospernik, ki je bil pri gornji tekmi službojuči odbornik

LNP, ter blagajnik LNP g. ravn. Setina. Predsedstvo. Pivalna sekcija SK Iliirje. Seja nasledstva bo danes ob 18. v damskem salonu kavarne Emone.

GOSPODARSTVO
Velik zbor štajerskih obrtnikov

Ogromna večina delegatov za skupne zbornice

V nedeljo 13. t. m. se je vršil v Ljutomeru redni občni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug za bivšo mariborsko oblast v Mariboru, ki mu je predsedoval načelnik gosp. Franjo Bureš iz Maribora. Za zborovanje je vladalo med štajerskim obrtništvom nenavadno zanimanje, kar dokazuje velika udeležba delegatov. Na občnem zboru je bilo namreč navzočih 105 delegatov, ki so zastopali 65 obrtnih zadrug. Udeleženci so prišli iz najoddaljenjših krajev od Koroske in Prekmurja. Glavni vzrok za veliko udeležbo je bil pač ta, da je imel občni zbor na dnevnem redu tudi razpravo o skupnih in ločenih zbornicah. To vprašanje je v zadnjem času že dvignilo toliko prahu in povzročilo med našim obrtništvom že toliko razburjenja in medsebojne ostre borbe, da so druga, morda mnogo važnejša gospodarska vprašanja stopila povsem v ozadje.

Takoj v početku zborovanja je predsednik zbornice pozdravil navzočega predstavnika banske uprave zadrugnega nadzornika gosp. Ignaca Založnika, namestnika sreskega načelnika dr. Milinarja, predstavnika občine g. Horvata, zastopnike Zbornice za TOI gg. Josipa Rebeka, Stefana Litropa, M. Homjeca in zborničnega tajnika dr. Josipa Pretnarja, predstavnika Znanstvene banke g. Jakoba Zadravca, zastopnika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Lovra Pičmana, zastopnike Zveze obrtnih društev gg. Lečnika, Holobarja in Zabkarja ter Zveze gostilničarskih zadrug g. Verliča in tajnika g. Petelina. Načelnik g. Bureš je pri tej priliki izjavil, da odpadejo vsi pozdravni nagovori, da se tako očuva popolna neodvisnost delegatov pri odločanju zlasti glede vprašanja ločenih zbornic. Po kratkih besedah predstavnika ljubotemske občine je načelnik g. Bureš prešel na poudarne točke dnevnega reda.

Poročilo o delovanju zveze, ki ga je namesto odsotnega tajnika podal zadrugni nadzornik g. Založnik, kaže, da je zveza v toku preteklega leta opravila kljub finančnim težkostem ogromno delo na polju obrtne zakonodaje glede davčnih, carinskih, prometnih in socialno političnih vprašanj, da je agilno nastopala za kulturni in tehnični podvig obrtništva in za njega zaščito pred nelegalno konkurenco šumarjev.

Zivahna je bila proračunska debata, ki je pokazala, da bodo morale še mnoge obrtne zadruge v večji meri kazati zanimanje za zvezo delovanje in jo podpirati tudi finančno s prispevkom od 5 Din za člana. Vprašanje finančnih sredstev je tudi vprašanje uspešnega dela zveze. Z velikim zanimanjem je bilo sprejeto poročilo o načrtu novega obrtnega zakona, nato pa je bila sklenjena resolucija glede nekaterih važnih

sprememb z zahtovo, da se obrtni zakon s predlaganimi spremembami čimprej uvede.

Ob veliki napetosti navzočih obrtniških delegatov je zadrugni nadzornik g. Ignac Založnik podal pregledno poročilo o sistemu zbornic, o njih postanku in delovanju. Glede delovanja, vzdrževalnih stroškov in podpiranja obrtništva je napravil zanimive paralele med beograjsko Znanstveno komoro, ki je ločena zbornica, in Zbornico za TOI v Ljubljani, ki je skupna zbornica. Navajal je suha dejstva ter uradne podatke in številke, tako da so dobili zborovalci res objektivno sliko o sistemu in delu zbornic ene in druge vrste. Po zelo živahni debati, v katero je posegel velik del navzočih delegatov in pri kateri je predsednik dopustil govoriti le obrtnikom iz bivše mariborske oblasti, je končno prišlo do glasovanja. Od 45 zadrug in 105 delegatov sta glasovali 2 zadrugi s 7 delegati za ločene zbornice, 43 zadrug s 98 delegati pa se je izreklo za sistem skupnih zbornic za trgovino, obrt in industrijo, v katerih pa mora biti zajamčena obrtnemu odseku popolna avtonomija pri odločanju o vseh stvareh, ki se tičejo obrtništva. Ako pri vprašanjih, ki se tičejo tudi trgovskega ali industrijskega odseka, ne bi došlo do sporazuma, ima obrtni odsek pravico, da se njegova izjava pošlje na ločeno mnenje obnem z izjavo ostalih odsekov.

Odločitev štajerskega obrtništva o vprašanju zbornic je izredne važnosti. Pokazala je, kakšno je naziranje obrtništva vse dravske banovine glede vprašanja zbornic. Če se upošteva rezultat glasovanja pri Zvezi obrtnih zadrug za bivšo ljubljansko oblast na zboru 14. junija v Ljubljani, kjer je glasovalo za skupne zbornice 22 zadrug z 52 delegati, za ločene pa 22 zadrug z 68 delegati, tedaj se vidi, da je v vsej banovini 65 zadrug s 150 delegati za skupne in le 24 zadrug s 75 delegati za ločene zbornice. Velika večina organiziranega slovenskega obrtništva se je torej izjavila za sistem skupnih zbornic. Upajmo, da bo sedaj vendar enkrat konec brezplodne medsebojne borbe med našim obrtništvom zaradi sistema zbornic.

Po referatih g. Iv. Rebeka iz Celja o potrebi dela naših organizacij za strokovni podvig obrtništva je zbor z velikim zanimanjem in odobravanjem sprejel poročilo g. Jakoba Zadravca o delu in pomenu Znanstvene banke in o vprašanju obrtniških kreditov. Sprejeta je bila resolucija, naj se prilagodijo pogoji Znanstvene banke glede obrtniških kreditov tukajšnjim gospodarskim razmeram, predvsem pa naj se zniža obrestna mera, ker sedanje obrtnik ne zmora. Po zboru so se delegati razšli v najlepšem soglasju in prijateljskem razpoloženju.

Izvozniški kongres

Zanimiva izvajanja trgovinskega ministra Kumsnuđija

V nedeljo dopoldne je bil v veliki dvorani stare univerze otvorjen 9. redni kongres naših gospodarskih zbornic in organizacij. Prvi plenarni seji so med drugimi prisostvovali trgovinski minister dr. Kumanudi, prometni minister g. Lazar Radivojevič, guverner Narodne banke g. Ignjat Bajloni, oba viceguvernerja dr. Cingrija in dr. Gorgevič, kakor tudi predstavniki vseh gospodarskih ministrstev.

Kongres je otvoril predsednik Beograjske trgovske zbornice g. Miljutin Stanojevič, ki je v svojem pozdravnem govoru kratko razpravljaval o težkem stanju, v katerem se nahaja vse svetovno gospodarstvo. Gospodarska kriza tudi ni prizanesla naši državi. Vendar je treba priznati, da je naše narodno gospodarstvo, kot celota, v znatno boljšem položaju kakor marsikatera druga država. Po uvodnih besedah je predsednik g. Stanojevič prečital vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, kar so zborovalci sprejeli z burnimi »živoc« klicij.

Nato je kongres v imenu vlade pozdravil trgovinski minister dr. Kumanudi, ki je podajal mednarodno važnost gospodarskih vprašanj. Gospodarstvo vsega sveta se nahaja v zelo nevarni krizi, ki na žalost še ne kaže znakov okrevanja, ki bi bili trajnega značaja. Svetovne gospodarske krize v sedanjem obsegu v svetovni zgodovini še ne poznamo, zato se tembolj obdoviti pomanjkanje praktičnih izkušenj pri političnih in gospodarskih strokovnjakih. Odtod tudi splošni pojav desorganizacije gospodarske politike v vseh državah, ki je otežkočena vrhu tega še z uvedbo novih neproučenih in nepreizkušenih metod. Pred vojno je reševanje takih vprašanj spadalo izključno v domeno državne trgovinske politike. Danes je vse to prešlo na mednarodni teren.

Težak svetovni gospodarski položaj pod silo razmer reflektira tudi v naši gospodarski politiki. Drugače tudi biti ne more, saj je danes dovolj znano, da obstoji v svetovnem gospodarstvu tesno mednarodno sodelovanje in rastoča solidarnost. Nobeni državi ne more biti prizanešeno od udarcev, ki zadenejo drugo državo.

Napori naše trgovinske politike so bili v glavnem usmerjeni na rešitev ali vsaj omiljenje obstoječe agrarne krize, ki pomeni nerentabilnost poljskih pridelkov. Problem je v tem, da ne gre toliko za iskanje trgov za naše poljske pridelke, kakor za boljše in rentabilnejše cene. Po zaslugi solidarnosti med posameznimi državami na gospodarskem polju je v tem pogledu zabeležiti relativen uspeh, ki v zadnjem času prihaja do izraza v takozvani preferenčni politiki, to je v zavzeti evropskih agrarnih držav, da se njihovevno izvozu poljskih pridelkov dovoli poseben popust, ki ga na podlagi klavzule o največjih ugodnostih ne morejo dobiti druge države. Pri dosegu tega smotra je naša država delala v okviru agrarnega bloka prizadevanja evropskih agrarnih držav in v Društvo narodov.

Težko je predvideti, kdaj bo sedanje kritično gospodarsko stanje prestalo in ali pomeni to stanje začetek novih gospodarskih odnošajev na svetu. Vsekakor moramo biti pripravljene, da svoje narodno gospodarstvo prilagodimo potrebam in okolištnim tistim izmenjavam blaga, ki bo dala možnost za doseg maksimalnih koristi. Pri tem ne smemo pozabiti, da je naš izvoz sirovin in polabrikatov večji od izvoza poljedelskih iz-

delkov, da pa po drugi strani poljedelstvo in živinoreja danes ne dasta več kakor 3/5 odsto našega skupnega narodnega dohodka. Zato se moramo že zdaj pripraviti na to, da bomo v bodoče zalagali v živežem, s sirovinami in polfabrikati predvsem domače tržišče. Ne smemo se vdati iluziji, da bodo vse te stiske, ki nas danes nadlegujejo, naglo in z lahkoto minile in da se bomo kmalu zagledali spet v izobilju. Treba bo potrpežljivo delati v vseh smereh gospodarskega življenja in v vseh državah, da bomo s pomočjo mednarodnega sodelovanja postavili gospodarstvo na nove temelje.

Čeprav perspektive niso sijajne, vendar se tudi ne smemo vdajati pesimizmu. Zlasti naša država ima toliko življenjskih sil, toliko sveže energije, toliko še neizžrpanih virov bogastva, da sme mirno in z zaupanjem gledati v svojo gospodarsko bodočnost.

— Nemčija dobi ameriško pšenico na 3/4 letni kredit. Nemška Getreidehandels-Ges. m. b. H. je te dni sklenila z ameriško Grain Stabilisation Corp (po pristanku ameriškega federalnega farmarskega urada v Washingtonu) pogodbo za nakup 20.000 vagonov ameriške pšenice. Pšenico ima ameriška družba dobaviti v 9 mesečnih obrokih. Najmanj polovica te količine mora biti v Nemčijo odpredeljena na nemških ladjah. Kupnina se na podlagi nemške državne garancije kreditira do 31. dec. 1931 s 4 1/2% obrestmi. S tem nakupom po nemških vestih ni izpraznena uvozna potreba Nemčije. Po prvotnih cenitvah bi nemški pšenični pridelke zadostovalo za kritje 97% domače potrebe. Tik pred žetvijo pa se je letina zaradi deževnega vremena poslabšala, tako da je danes računati z uvozno potrebo od 50.000 vagonov. Seveda pa bo ta uvozna potreba toliko večja, v kolikor bo Nemčiji na podlagi režima uvoznih priznanj uspelo izvoziti svojo lažjo domačo pšenico, v zamenjavo za boljše inozemsko.

— Takse za izdajanje potrdil, potniških legitimacij in svedoč o poreklu. Zbornica za TOI naznanja, trdijam, da je po zakonu o takсах vse prošnje za izdajo potrdil kolokovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolkom za 20 Din; zbornična manipulacijska taksa znaša za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolkujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpričevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolkujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpričevala o izvoru blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolkujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdila samo s 5 Din, prav tako se kolkujejo prošnje za izdajo več potniških legitimacij in izpričevala o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolkih.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na poslovni promet. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja trdijam, ki si žele izposlovati oprostitve davka na poslovni promet za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, ki ga potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obnem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo dejansko samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo, izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev (v smislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 od 16. julija 1931) naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kakor to predpisuje dotični razpis. Prošnje, vložene za izdajo potrdil morajo priložiti opremiti s štampiljko in podpisom trdijam, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitve od skupnega davka na poslovni promet. Zdrženo potrdilo izda zbornica le, ako trdijam to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj trdijam, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična trdijam bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi da potrebuje trdijam uvoženo blago za industrijske namene.

— Dobave. Do 23. t. m. sprejema direkcija drž. železnic v Varažu ponudbe za dobavo kisika. Direkcija drž. rudnika v Zenici pa za dobavo »Balata« - jermenov. Pri direkciji pomorskega prometa v Splitu se bo vršila dne 23. t. m. ofertalna licitacija za dobavo portlandskega cementsa.

Nato se je pričel resničen boj z Beograjčanom. No, zamorec je spravljal na dan ves svoj obzir in vso svojo zavest premoči Beograjčan je svedea napadal kar se je dalo. Vym Lygett se je nekaj časa spretno ogibal, s pravo eleganco, brez udarcev odjabil Beograjčanove udarce. Stvar je postajala že kar smešna.

Tako sta se bila v dveh krogih. V tretjem je Yim Lygett že dal precej krepko čutiti nasprotnika, kdo je. V četrtem krogu je Beograjčanu briznila kri iz ust. Zgrudil se je na tla in obeležal. No, pobral se je in boji nadaljeval. Kmalu je zvonec oznanil, da je konec četrtega kroga. Beograjčan si je izbral usta. Obrsali so mu znoj. Dva človeka sta ga masirala. — Spet je pozvonilo. Peti krog, Beograjčan spet krvavi. Yim Lygett kaže vso svojo umetnost. Konec! Beograjčan leži stegnen na tleh. Ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem — ni čakal dvajsete številke, ni še konca — vstal je in s skrajnimi silami napadel zamorca. Minuta poteka, Beograjčan se opoteka, zamorec bije, večer je na višku! Ljudje vzkljajo. Še nekaj sekund. In Beograjčan pade, se prekopicne, obeleži, nekdo šteje, Beograjčan skuša vstati, pade spet, obeleži vznak, kakor mrtev. Okrog ust, na bradi, pod nosom — kri.

Yim Lygett je proglašen za zmagovalca. Ljudje vijejo: Obema: Slava! Ljubljana je zopet boga ejsa za en kulturni dogodek. Nu, pa če že ne kulturni, vsaj sportni. Sport? Da. V tisti dvorani, kjer smo ves teden gledali lepoto slovenske zemlje...

— Takse za izdajanje potrdil, potniških legitimacij in svedoč o poreklu. Zbornica za TOI naznanja, trdijam, da je po zakonu o takсах vse prošnje za izdajo potrdil kolokovati s 5 dinarji, potrdila pa s kolkom za 20 Din; zbornična manipulacijska taksa znaša za vsako potrdilo 5 Din. Takse za izdajo enega potrdila znašajo torej skupno 30 Din. Potniške legitimacije se kolkujejo z 10 Din, zato znašajo takse za izdajo potniške legitimacije skupno 20 Din. Izpričevala o izvoru blaga, ki se izvažajo, se kolkujejo s 5 Din, zato znašajo takse za izdajo izpričevala o izvoru blaga skupno 15 Din. Nadalje obvešča zbornica, da se prošnje za izdajo več izvodov potrdil kolkujejo kakor prošnje za izdajo enega izvoda istega potrdila samo s 5 Din, prav tako se kolkujejo prošnje za izdajo več potniških legitimacij in izpričevala o izvoru blaga. Vse navedene pristojbine je priložiti prošnjam v kolkih.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na poslovni promet. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja trdijam, ki si žele izposlovati oprostitve davka na poslovni promet za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, ki ga potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obnem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo dejansko samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo, izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev (v smislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 od 16. julija 1931) naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kakor to predpisuje dotični razpis. Prošnje, vložene za izdajo potrdil morajo priložiti opremiti s štampiljko in podpisom trdijam, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitve od skupnega davka na poslovni promet. Zdrženo potrdilo izda zbornica le, ako trdijam to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj trdijam, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična trdijam bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi da potrebuje trdijam uvoženo blago za industrijske namene.

— Dobave. Do 23. t. m. sprejema direkcija drž. železnic v Varažu ponudbe za dobavo kisika. Direkcija drž. rudnika v Zenici pa za dobavo »Balata« - jermenov. Pri direkciji pomorskega prometa v Splitu se bo vršila dne 23. t. m. ofertalna licitacija za dobavo portlandskega cementsa.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na poslovni promet. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja trdijam, ki si žele izposlovati oprostitve davka na poslovni promet za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, ki ga potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obnem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo dejansko samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo, izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev (v smislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 od 16. julija 1931) naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kakor to predpisuje dotični razpis. Prošnje, vložene za izdajo potrdil morajo priložiti opremiti s štampiljko in podpisom trdijam, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitve od skupnega davka na poslovni promet. Zdrženo potrdilo izda zbornica le, ako trdijam to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj trdijam, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična trdijam bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi da potrebuje trdijam uvoženo blago za industrijske namene.

— Dobave. Do 23. t. m. sprejema direkcija drž. železnic v Varažu ponudbe za dobavo kisika. Direkcija drž. rudnika v Zenici pa za dobavo »Balata« - jermenov. Pri direkciji pomorskega prometa v Splitu se bo vršila dne 23. t. m. ofertalna licitacija za dobavo portlandskega cementsa.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na poslovni promet. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja trdijam, ki si žele izposlovati oprostitve davka na poslovni promet za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, ki ga potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obnem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo dejansko samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo, izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev (v smislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 od 16. julija 1931) naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kakor to predpisuje dotični razpis. Prošnje, vložene za izdajo potrdil morajo priložiti opremiti s štampiljko in podpisom trdijam, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitve od skupnega davka na poslovni promet. Zdrženo potrdilo izda zbornica le, ako trdijam to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj trdijam, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična trdijam bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi da potrebuje trdijam uvoženo blago za industrijske namene.

— Dobave. Do 23. t. m. sprejema direkcija drž. železnic v Varažu ponudbe za dobavo kisika. Direkcija drž. rudnika v Zenici pa za dobavo »Balata« - jermenov. Pri direkciji pomorskega prometa v Splitu se bo vršila dne 23. t. m. ofertalna licitacija za dobavo portlandskega cementsa.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na poslovni promet. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja trdijam, ki si žele izposlovati oprostitve davka na poslovni promet za blago, ki je oproščeno carine in ni namenjeno za preprodajo, da morajo v prošnji za izdajo zborničnega potrdila, ki ga potrebujejo v ta namen pri carinarnici, navesti za vsako pošiljko posebej blago, katero žele uvoziti po vrsti in množini. Obnem morajo izjaviti, da dotično blago potrebujejo dejansko samo za lastne industrijske namene in ne za preprodajo, pri sirovinah in polizdelkih pa navesti, za katere izdelke jih nameravajo porabiti. Ako želijo, da se jim za uvoz sirovin, ki jih stalno in sukcesivno uvažajo, izda generalno potrdilo z veljavnostjo za dobo šestih mesecev (v smislu odloka ministrstva financ, oddelek za davke št. 27.667 od 16. julija 1931) naj v svoji prošnji tudi točno navedejo po vrstah in količinah vse sirovine in polizdelke, ki jih bodo predvidoma rabile in uvozile v dobi prihodnjih šestih mesecev, kakor to predpisuje dotični razpis. Prošnje, vložene za izdajo potrdil morajo priložiti opremiti s štampiljko in podpisom trdijam, ki želi doseči olajšavo. Nadalje opozarja zbornica na to, da izdaja potrdila v svrhu carine prostega uvoza ločeno od potrdil za oprostitve od skupnega davka na poslovni promet. Zdrženo potrdilo izda zbornica le, ako trdijam to izrecno želi in ako v svojem dopisu izjavi, da potrebuje dotično blago za lastne industrijske svrhe, ne pa za preprodajo. Potrdila za carine prosti uvoz je treba razlikovati od potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka. Pri potrdilih za carine prosti uvoz potrdi zbornica le obstoj trdijam, ki želi uvažati dotično blago in predmet, s katerim se dotična trdijam bavi, dočim potrdi na potrdilih za davka prosti uvoz tudi da potrebuje trdijam uvoženo blago za industrijske namene.

— Dobave. Do 23. t. m. sprejema direkcija drž. železnic v Varažu ponudbe za dobavo kisika. Direkcija drž. rudnika v Zenici pa za dobavo »Balata« - jermenov. Pri direkciji pomorskega prometa v Splitu se bo vršila dne 23. t. m. ofertalna licitacija za dobavo portlandskega cementsa.

— Vloge na Zbornico za TOI za izdajo potrdil v svrhu oprostitve skupnega davka na

Iz življenja in sveta

„Kralj zraka“ in zmagovalec v svetovnem poletu - mrtva ...

Po poročilih iz Moskve sta se oba francoska rekordna letalca smrtno ponesrečila

Doret Le Brix

Iz Moskve so javili vest, da je francosko letalo »Vežaj II.«, ki je bilo z letalcema

Le Brix in Doretom ter mehanikom Nisnimom na vztrajnostnem poletu proti Tokiju, v bližini Ufe tresčilo na tla. Letalca sta bila pri tem ubita.

Vest je povzročila na Francoskem kakor drugod splošno obžalovanje, kajti Doret in Le Brix sta slovela kot dva izmed najboljših francoskih letalcev. Doret pa je bil sploh prvak sveta, kar se tiče zračnih akrobacij in si je že 1927 pridobil naslov »kralja zraka«. Na Francoskem je veljal zavojno svoje drznosti za »pilota brez živcev«. Štel je 33 let in je postal razmeroma pozno letalec, namreč šele po vojni. Njegova specialiteta je bilo izvrstno startanje s preobremenjenimi aparati.

Le Brix je bil stotnik v francoski vojski in se je ko opazovalec udeležil najrazličnejših poletov na dolge razdalje. Posebno znan pa je postal za znamenitem poletu okoli sveta, ki ga je izvršil s pilotom Costeom na letalu »Vprašaj«.

Ta velika nesreča je obenem izjalovila poskus Francije, da bi si znova pridobila prvenstvo v poletih na dolge razdalje. Zadnji petek se je poleg »Vežaja«, kakor zmanj, z istim namenom dvignil v Le Bourgetu tudi »Vprašaj« pod vodstvom pilotov Codosa in Robidaja. A to letalo je moralo prisilno pristati že ob belgijski meji. Proga do Tokija bi znašala preko 10.000 kilometrov, torej dosti več nego sta zmogla sedanja prvaka v vztrajnostnem poletu. Američana Boardman in Polandos, ki sta od New Yorka do Carigrada preletela brez pristanka »samoc« 8500 km.

Wilkinsov povratek in njegovi uspehi

Polarni led je močno poškodoval podmornico — Profesor Sverdrup zadovoljen z znanstvenimi uspehi

Neki poročevalec, ki je prisostvoval povratku Wilkinsove ekspedicije v Longyearcity na Grumantih (Spitsbergih), piše da je delala podmornica na zunanem zalogosten vtis. Jambore je imela polomljene, trup potolčen, barvo spraskano, kakor da se je ž njo igrala velika mačka. Tudi Wilkins in njegovi spremljevalci, ki so stali na ozkem krovu, so bili tako zamazani in bradati, da niso v ničemer sličili gentlemanom, ki so bili dva tedna prej odpluli iz Longyearcityja.

Možje so se najprvo temeljito okopali in obriili, nato so odšli v poslopje norveške premogokopne družbe, katere gostje so bili. Med banketom so pripovedovali o svojih doživljajih.

Čeprav se je ladji globinsko krmilo polomilo že v prvih dneh vožnje, je Wilkins vztrajal na tem, da se vožnja nadaljuje do roba polarnega ledu. Vihar in divji toki, ki so gnali ploče plavajočega ledu, so ogražali ekspedicijo, vendar so poskusili, kako bi šlo s potapljanjem pod led. Poskus se je obnesel, čeprav je vrtilo za led upognilo kakor papirnat nožek. Razbijanje ledu s to pripravo torej ni uspelo. Wilkins pa je le prepričan, da je dobro zgrajena podmornica eno najboljših sredstev za raziskovanje Arktide. O znanstvenih uspehih ekspedicije je

podal poročilo prof. Sverdrup, ki je prav zadovoljen. Tako so na mnogih mestih dvignili poskusne količine blata z morskih tal, ki ga bodo sedaj preiskali. Upajo, da bodo te tisoče in tisoče let stare usedline v laboratoriju izdale marsikatero presenetljivo skrivnost svojega nastanka. Pri potapljanju pod ledeno pregrano so imeli dalje priliko opazovati skozi okna v trupu ladje rastlino in živalsko življenje v globinah polarnega morja. Z meritvami so ugotovili, da predstavlja Ledeno morje res nekakšen bazen, ki ga omejuje podmorska gorska veriga. Ta gorska veriga gre nekako od severnega konca Grenlanda do severnega konca Grumantov, dalje do Nansenove dežele in naprej. Najvišji njeni vrhovi so komaj 30 m pod morsko gladino. Proti severu je polarno morje čedalje globlje in Wilkins domneva, da je sploh najgloblje med vsemi morji. Raziskovalci celo menijo, da so ugotovili, da imajo nižje plasti vodovja radi bližine vroče zemeljske notranjskine razmeroma visoko temperaturo.

Naslednjim ekspedicijam v Ledeno morje s podmornicami se torej obetajo zanimivi izsledki. Wilkins se seveda še spet bavi z novimi načrti te vrste. A prihodnjič hoče imeti malo boljše ladjo, nego je »Nautilus« — in to je razumljivo.

Truplo s tujim drobovjem

Budimpeštansko okrajno sodišče je obravnavalo zanimiv proces. Vdova po upokojenem stotniku Andreju Soharju je vložila tožbo proti dvema zdravnikoma in trem bolniškim strežnikom radi onečaščenja mrtveca.

Stotnik Sohar je umrl preteklo leto med operacijo radi neke želodčne bolezni v bolnišnici. Truplo so obducirali in pokopali. Nekoliko dni pozneje je zahtevala vdova njegov izkop in ponovno obdukcijo. Pri tej so našli v notranjosti trupla ostank gumastih rokavic in obvez, dalje dve jetri, dva želodca in tri obisti — vse iz tujih trupel. Nato je vložila vdova tožbo. Zdravnika ki sta vse to zakrivila, sta se zagovarjala, da se je zgodilo po predpisih. Drobovje obduciranih trupel pošilja iz bolnice v preiskavo kemičnemu

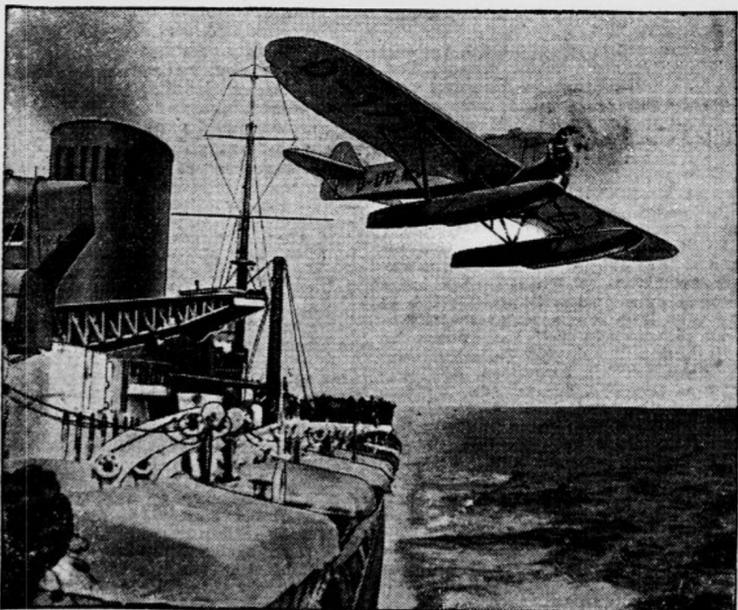
zavodu in včasih preteče mnogo časa, preden ga od tu vrnejo. Truplo pa je treba med tem pokopati že iz sanitarnih vzrokov. Zato je običaj, da so vrnjena drobovja vtaknili v druga trupla, kar je veliko bolj človeško, nego, da bi jih vrjli preprosto stran. Do letošnjega maja pokopališča namreč niso sprejemala v pokop samo drobovja.

Sodniki so upoštevali ta zagovor in so obtožence oprostili.

Španija odpravlja celibat

Španska vlada je sprejela zakonski načrt, ki dovoljuje katoliškim duhovnikom, da se poroče, in odpravlja doslej veljavno točko v zakoniku, ki jim je nalagal celibat. Načrt pride v načrtovni ustave pred parlament. Praktično bo nova določba brez pomena, kajti katoliška cerkev svojim duhovnikom ne dovoljuje zakona.

Poštni rekord

Na nemškem potniškem parniku »Evropa« je katapultna priprava, s katere startajo letala, ko je ladja še 1100 km od newyorškega pristanišča. Na zadnji vožnji »Evrope« v New York pa je pošto letalo startalo kar 2200 km pred pristaniščem in postavilo s tem rekord v naglem prevažanju pošte čez Ocean

Prvič z vodnim letalom na Kitajsko

V Berlinu se je dvignilo novo Junkerovo vodno letalo za polet na Kitajsko, ki bo obenem prvi polet takšnega letala v Vzhodno Azijo. Aparat vodijo stotnik Bertram in dva pilota.

Bertram

Leteli bodo sprva nad Donavo do Izliva, potem nad Crnim morjem do Bospora, vzdolž maozijske obale in preko večjega kopnega dela do Evfrata, nad Perzijskim zalivom do Ranguna in od tu pod vodstvom šefa kitajskega letalstva nad Javo do Nankinga.

Kitajska vlada, ki je letalo kupila, ga misli med drugim uporabiti za številne polete vzdolž velikih kitajskih rek v notranjosti dežele.

Allen in Moyle — izgubljena

Allen

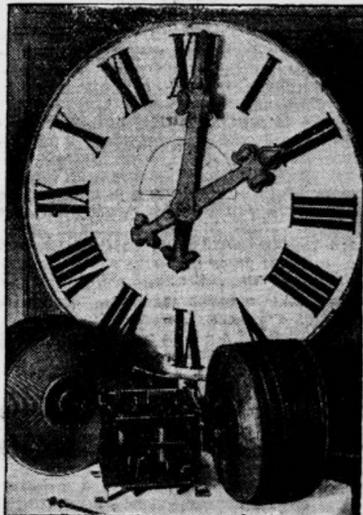
Ameriška letalca Allen in Moyle sta na poletu čez Tih ocean brez sledu izginila. Vse ladje, določene za obrambo ameriške in ka-

Moyle

nadske obale, iščejo pogrešancev, istočasno pa so bile brezzično zaprosene za pomoč vse ladje na vožnji med Ameriko in Japonsko

„Večna ura“

ki kaže čas že 60 let brez prestanka in regulacije. Napravil jo je dunajski inženjer Loessl ter je sedaj v mestnem parku v Lincu. Zračni tresljaji spravljajo uro v obrat

Če se milijonar sprehaja

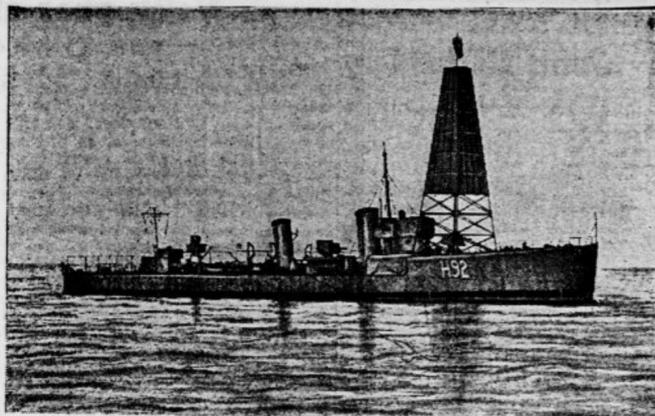
Mladi Rex R. Fairbanks, znani dolarski milijonar, se je sprehajal po Washington sveniji v Brooklynu, ko je mlada dama v športnem avtomobilu ustavila voz in ga vprašala za pot proti Park Plazi. Dekle je bilo najbrž čedno in tako je Fairbanks stopil bliže, da bi ji vse natanko razložil. V naslednje trenutku je začutil revolverevsko cev med rebri. Ukazano mu je bilo, naj zleze v voz, kar je pogumni mož tudi jedno storil. Dekle ga je odpeljalo na samotni kraj in ga tam olajšalo listnice, demantnega prstana, platinaste ure in ključev, nakar mu je dovolila, da se odstrani.

Ali si že obnovil članarino Vodnikovih družbe za letos

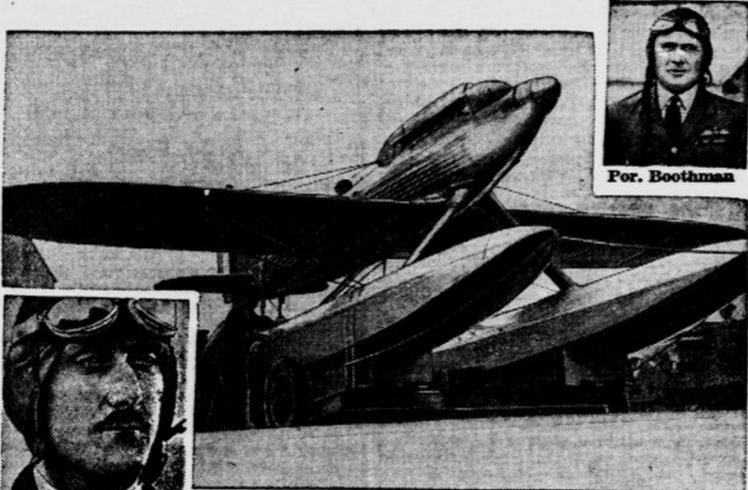
Borba za največjo brzino

Anglija si je priborila Schneiderjev pokal — Nov hitrostni rekord

Letošnja znamenita tekma za Schneiderjev pokal se je vršila v nedeljo 13. t. m. v Calshoru. Letalci so morali sedemkrat preleteti 50 km dolgo progo, ki je trasirana v trikotu, tako da znaša celotna proga 350 km. Na posameznih ogliščih trikotne proge so postavljene na torpednih rušilih (glej sliko) dobro vidne markacije, nad katerimi

mora letalo obrniti. Ta obratišča so najopasnejše točke proge, ker se mora letalo zaradi bajne brzine postaviti tu skoraj v navpično lego. Motorji tekmujočih letal imajo komaj enourno »življenjsko dobo«. Na nedeljski tekmi je v tretji zaporedoma zmagala Anglija, ki obdrži Schneiderjev pokal za vedno. Angleški letalski poročnik Boothman je preletel progo v 38 minutah in 22 sekundah s povprečno hitrostjo 340,8 milj na uro ter tako zboljšal svetovni hitrostni rekord za približno 12 milj na uro. — Ker je bila tekma za soboto zaradi slabega vremena odgodena, je letel letalski poročnik Stainforth sam in zboljšal na 3 km dolgi progi letošnji svetovni letalski rekord Orbarja. Letel je 621,3 km na uro

For. Boothman

Tip angleškega letala za Schneiderjev pokal

For. Stainforth

Koran in telefon

Stari verski predpisi in pridobitve moderne tehnike

Zelo zanimivo je, kako skuša srednje-arabska država Nedžd pod svojim viadarem Abdulom Azizom ibn Saudom rešiti problem prilagoditve muslimanstva na moderno dobo in njeno tehnično civilizacijo. Tu vlada še najstrožji muslim. puritanizem, ki je v svojem bistvu odločen sovražnik modernizacije. Kemal paša v Turčiji si v enakem položaju ni vedel pomagati drugače, nego da je muslimanskemu puritanizmu preprosto zlomil vrat in postavil svojo državo na čisto posvetno in protiversko podlago. Ibn Saud tega ni mogel storiti, ker bi ga vsak poskus te vrste stal prestop. Vendar pa mu je uspelo izvršiti modernizacijo svoje države, ne da bi mu mogel kaj očitati niti najbolj zagrizeni islamski starokopitnež.

Zgodovina tega viadara bi bila vredna romana. Njegov oče je pred tridesetimi leti izgubil vlado in prostost, njega in vse njegovo sorodstvo so zaprli v trdnjavo Riad, v kateri je imel svoj sedež njegov najhujši sovražnik, emir Muhamed ibn Rušid. Mlademu Saudu se je nekega dne posrečilo, da je ubežal s kakšnimi dvajsetimi tovariši in s to četico je kmalu nato z neverjetno predrznostjo zavzel Riad in ubil emirja. Riad je postala njegova prestolnica, od tu je z nešteti bitkami in pohodi razširil svojo oblast čez srednjo Arabijo, kjer je osnoval eno najbolj trdnih arabskih samostojnih držav.

Ibn Saud si je mnogo prizadeval, da bi otvoril zapadni kulturi in civilizaciji prosto pot v to deželo, a kmalu je zaradi tega naletel na odpor svojih bivših najzvestejših pristašev vahabitov, ki so fanatični borci za čistost in nedotakljivost islamske tradicije. Še pred enim letom je bil zaradi njihovega odpora skoraj izgubil prestol in življenje. To ga je izmočilo. Vdal se je zahtevam svojih imamov, višjih duhovnikov, in je še poostil življenjske predpise za svoje podanike. Prepovedal je tobak in alkohol popolnoma, ženske so še pod strožjim režimom nego prej, tujci se smejo stalno naseliti v deželo le tedaj, če se priznajo k islamu. Vsak državljan se mora točno držati verskih predpisov glede jedi in posta, tatu polomijo po starem običaju roke, morlica obesimo brez milosti, možki si ne smejo briti brade, a kadar kdo umre, svojci ne smejo žalovati — vse kakor zahteva koran.

Skratka, v Nedždu živi najstarejša muslimanska tradicija v vsej svoji neokrnjenosti. Poleg nje pa uporabljajo telefon, avto in radio — kakor v vsaki moderni državi. Kako jemogel Ibn Saud spriznati svoje ljudstvo s temi hudičevimi pripravami? Povsem priprosto. Sklical je v Riad zborovanje, na katero je imel pristop vsak državljan, da izrazi svoje želje. Ena izmed teh želj je bila ta, naj bi pojasnil ali se moderni stroji strinjajo z nauki korana. Ibn Saud je izjavil, da bo predložil to vprašanje v pretres zboru duhovnikov. In ta zbor, v katerem je seveda prevladoval njegov vpliv, je proglasil, da ni niti v koranu niti v sumi (ustnem izročilu) mesta, ki bi nasprotovalo telefonu, radiu in drugim zapadnim pridobitvam. Ljudstvo je bilo s to odločitvijo zadovoljno in tako ni čudno, da so uvedli v Nedžd motorje, stroje in tehnične aparate vseh vrst. To je prav zanimiv kulturno zgodovinski pojav: Po eni strani ljudstvo, ki živi v najstrožjem soglasju s preko tisoč let starimi verskimi predpisi, po drugi strani pa vozijo kraljevi avtomobili po dobrih cestah, telefon spaja prestolnico s najbolj oddaljenimi koti dežele, radio postaja veže v bližini Rdečega morja Nedžd z vsem svetom, moderni vodovodi in traktorji na poljih dajejo videz povsem sodobnega življenja. Sveti mesti Medino in Mekko bodo elektrificirali in v Darinu ob Perzijskem zalivu so začeli graditi veliko letališče, kakršno obstoja že dalj časa v Džidi ob Rdečem morju. Nad vreniki brnijo letala in pojejo antene — brenčijo in pojejo pa v imenu prerokovem.

Rekordna serija ameriškega skakalca

Walter Marty med skokom

Znani ameriški skakalec v višino Walter Marty, ki se mudi z drugimi ameriškimi lahкими atletiči v Južni Afriki, je skočil zapovrstjo 1,96, 1,98, 1,96 in 1,96 m

Vsak dan ena

Pouk v plavanju po radiu.

D. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

Z vidnim odporom se je pl. Soden naklonil in šel s komisarjem na delo. Sodni svetnik si je med tem prižgal drugo smotko ter pričel z justičnim svetnikom pogovor.

Komisar in pristav sta še enkrat natanko pregledala pisalno mizo lončeno peč in železno blagajno. Tudi to so bili morali odpreti, ker ni bilo ključa nikjer. Našla nista v njej ničesar razen čekovne knjižice, svežnja vrednostnih papirjev in nekaj tisoč mark gotovine.

»Mislim,« je rekel komisar, »da bi zdaj stopila v sobo gospodične Wellhornove.«

Pl. Soden je oporekel:

»Gospodična Gudula vendar ni v nobeni zvezi s to rečjo!«

»Seveda ne, saj bo le njej v korist, če se oporoka najde. A svojo dolžnost morava izvršiti.«

»Gospodične Gudule ni doma. Ko sva prišla, je šla z doma, ker ji je sodna preiskava v sobi njenega pokojnega očeta mučna.«

»Tem bolje. Saj sem vam rekel, da je samo formalnost. Če se podvizava, ji sploh ni treba vedeti o tem.«

Pristav je zmajal z glavo.

»Gospod komisar — jaz sem v hiši gospoda Wellhorna družabno občeval z gospodično. Gentlemanska obzirnost mi ne dovoljuje, da bi brez dovoljenja stopil v njeno sobo in iztikal po njenih dekliških skrivnostih. Neizrekljivo mučno bi mi bilo, če bi se med tem vrnila.«

Kriminalni komisar, ki je imel že otrkaste lase, se je nasmejaj.

»Zelo rahločutni ste, gospod pristav, a razumem vas. Obvestite, prosim, gospoda sodnega svetnika in pustite me, da sam opravi.«

Tudi sodni svetnik je pokimal.

»Seveda, dragi Soden! Naj le Zessin sam pogleda. Že tako se mi vidi, da je vsa reč potrata časa.«

Tedajci pa je stopil v sobo komisar. Bil je vidno razburjen.

»Gospoda, prosim vaju, pridita k meni v sobo.«

»Ali ste kaj našli?«

»Nekaj zelo čudnega! Nerad bi brez vajine navzočnosti — —«

Oba sta začudeno zmajala z glavama. Pristav pl. Soden je prebledel. Stopila sta za komisarjem.

»Najprej sem pregledal pisalno mizo gospodične Wellhornove. Bila je odklenjena: same osebne reči. Nato sem pogledal v peč...«

Gospod justični svetnik, ali poznate tole?«

Pokazal je zarumeneli vogal skoraj popolnoma zgorelega ovoja.

Justični svetnik Mamert se je ustrašil.

»Vraga, to je vogal mojega ovoja. Tudi številka je še tu — sicer zoglenela — naočnikov nimam pri sebi — ali jo vi razločite?«

Pristav pl. Soden se je sklonil in jezik se mu je zapletal, ko je bral:

»678.«

Justični svetnik je kar odrevenel.

»Neverjetno! To je številka oporoke.«

Sodni svetnik je stopil k odprtini lončene peči, iz katere je komisar skrbno pobiral ostanke pepela.

»Vse sežgano — a videti je — vsekako je to pepel hrapavina-stega papirja.«

»Sodni kemik to menda lahko dožene?«

»Seveda, gospod sodni svetnik.«

Sodni svetnik Diederich je sam lovil sapo.

»Ali, tedaj bi bila pohčerjenka — —«

Pl. Soden se je živahno oglašil:

»Ali pa morda oče v njeni sobi.«

Diederich je pokimal.

»Gospod komisar, kaj mislite: ali leži pepel že delj časa tukaj v peči.«

Zapuščinski sodnik ga je poduhal in nadaljeval:

»Vsekako ni svež. Vsak duh je izginil, in glejte, na teh zogle-nelih ostančkih leži prah. Prej bi sodil, da utegne biti že nekaj tednov tega.«

Komisar je zmajal z glavo.

»Delj časa se ta po ognju najedni košček ovoja ne bi držal. V peči je vedno preprih. Odtod prah in pomanjkanje duha. Mislih bi, narobe, da so zadnje dni — —«

Zunaj je nekdo zaprl vrata in sodni svetnik se je zdrznil.

»Pozor, gospoda. Gospodična prihaja. Bolje je, da jo počakamo v sobi njenega očeta. Ne smemo je opozoriti: če je ona storiška, jo moramo iznenaditi.«

Gospodje so se ravno še utegnili vrniti v pokojnikovo delavno sobo, ko je Gudula stopila vanjo.

V svoji preprosti žalni črnini je bila zelo vitka in nežna videti. Njen obraz je bil blede in iz njega je gledalo dvoje nenavadno velikih oči, ki sta se z žalostnim, nejevoljnim izrazom uprli v navzočne.

»Ali imajo gospoda še vedno opravka?«

Sodni svetnik se je trudil, da bi bil neprisiljen. Pristav pl. Soden je nehote krčevito stresel glavo in stopil k oknu.

Diederich je dejal:

Radio

Izveček iz programov

Torek, 15. septembra.

LJUBLJANA: 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Etika in sociologija evangeljev. — 20: Poročila o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila. BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17: Večerni koncert. — 18: Narodni napravi. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert lahke glasbe. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba orkestra. — 20.30: Koncert Mozartove glasbe. — 21.30: Klasična glasba. — 22.40: Lahka godba. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.20: Češki pevski dueti. — 20.15: Prenos iz Brna. — 21: Violinski koncert. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.05: Arije in pesmi. — 20.15: Sluhoigra. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA 18: Orkestralni koncert. — 20.15: Večer lahke glasbe. — 21: Koncert solistov. — 22.30: Lahka in pesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 12.40: Plošče. — 15.50: Komorna glasba na ploščah. — 19.05: Pevski večer. — 20.15: Prenos zabavnega programa iz Lipskega. — 22.30: Odlomki iz berlinskih operet. — 20: Mešan program. — KOENIGSBERG 16.55: Koncert lahke glasbe. — 19.15: Koncert opernega orkestra. — 20: Prenos programa iz Berlina. — 22.30: Lahka in pesna glasba. — MUEHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 20: Prenos programa iz Berlina. — 21: Ameriški večer. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 17.30: Lahka godba orkestra. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Langenberga. — 21.30: Pevski in klavirski koncert. — 23: Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Orkestralni koncert in veseloigra.

Sreda, 16. septembra.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpa-de. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Literarna ura. — 20: Poročila o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Pevski koncert »Ljubljanskega Zvonca«. — 21.15: Koncert na čelo. — 22: Koncert francoske glasbe. — 22.45: Cas, dnevne vesti. BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17: Večerni koncert. — 20: Narodni napravi. — 20.30: Veseloigra. — 21: Pevski koncert. — 21.30: Poročila. — ZAGREB 12.45: Plošče. — 17: Filmska glasba. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 20.25: Orkestralni koncert. — 21: Pesmi. — 21.30: Koncert na violo. — BRNO 21: Poljuden orkestralni koncert. — VARŠAVA 18: Skladbe Joh. Straussa. — 20.15: Orkestralni koncert. — 21.30: Veseloigra. — 22.30: Petje in klavir. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 16: Glasbena akademija. — 17: Italijanske arije in pesmi. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — 22.20: Lahka glasba. — BERLIN 20: Iz spominov gramofona. — 21.10: Simfonični koncert. — 22.45: Prenos iz Budimpešte. — KONIGSBERG 16.15: Operni orkester. — 19: Lahka godba. — 20: Stara glasba. — 20.45: Dramski večer. — 22.30: Stare pesne melodije. — MUEHLACKER 17: Orkestralni koncert. — 19.45: Citre. — 20.30: Istorije. — 21: Orientalska glasba. — 22.30: Kompozicijska ura. — 23.10: Ciganska godba iz Budimpešte. — BUDIMPEŠTA 9.15: Lahka glasba. — 17.30: Koncert orkestra. — 19: Ciganska godba. — 20.30: Humor v glasu. — 21.45: Godalni kvartet. — 22.45: Koncert cigauske kapele. — RIM 17.30: Koncert lahke glasbe. — 20.10: Plošče. — 21: Wagnerjeva opera »Lohengrin«.

koncert. — VARŠAVA 18: Skladbe Joh. Straussa. — 20.15: Orkestralni koncert. — 21.30: Veseloigra. — 22.30: Petje in klavir. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 16: Glasbena akademija. — 17: Italijanske arije in pesmi. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — 22.20: Lahka glasba. — BERLIN 20: Iz spominov gramofona. — 21.10: Simfonični koncert. — 22.45: Prenos iz Budimpešte. — KONIGSBERG 16.15: Operni orkester. — 19: Lahka godba. — 20: Stara glasba. — 20.45: Dramski večer. — 22.30: Stare pesne melodije. — MUEHLACKER 17: Orkestralni koncert. — 19.45: Citre. — 20.30: Istorije. — 21: Orientalska glasba. — 22.30: Kompozicijska ura. — 23.10: Ciganska godba iz Budimpešte. — BUDIMPEŠTA 9.15: Lahka glasba. — 17.30: Koncert orkestra. — 19: Ciganska godba. — 20.30: Humor v glasu. — 21.45: Godalni kvartet. — 22.45: Koncert cigauske kapele. — RIM 17.30: Koncert lahke glasbe. — 20.10: Plošče. — 21: Wagnerjeva opera »Lohengrin«.

Proti tedenski odškodnini
Din 10 — Vam posodimo

»VOIGTLANDER«-jevo Jubilariko. Sedaj smo oddelili: 50 Voigtlanderjevih Jubilarik (glej cenik stran 7), ki so priznano otroško lahke v manipulaciji.

Te kamere posodimo vsakomur, če nam položi jamstvo ali kavčijo za vrednost kamere Din 450.—

So ljudje, ki ne znajo zabiti zebija — pa je to vendar tako lahko. In so ljudje, ki ne znajo fotografirati — pa je vendar tudi to tako lahko! Aparat Vam posodimo in naučimo Vas fotografirati! Prav vsak lahko fotografira!

DRUGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA
Prešernova ulica 5.

BRZOJAV

Došla je nova PORTUGALKA in tudi staro vino od Knifca. Toči se v gostilni in kavarni »LEON«. — Vsak četrtek in nedeljo divjačina. — Se pripravata

Leon in Fani Pogačnik
LJUBLJANA 11595
Koledvorska ulica šte. 29.

Iščem za takojšnji nastop

tehnika

za železokonstrukcijski obrat, po možno-sti absolutna obrtne šole

Ponudbe na Splošno stavbno družbo Maribor — Tezno. 11587

Z žilco se koplje grob
so dejali Rimljan. Esi jedo mnogo, drugi neredito. Zaradi tega trpe organi za prebavo hrane, žilci in arce. Tem napakam je ispostavljen vsakdo.

ALPINAC-čaj

ponemga, da te napake nimajo kušnih posledic. Okusa zelo dobrega, se pije »ALPINAC« po jedi ali na večer — predno ležite spat, naneslo kava ali običajnega čaja. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Depo: TRIPOLIUM-drogerija — Beograd 11577

Čuvajte svoje največje blago — ZDRAVJE

Dokazano nenadkriljivo. 249/IV

„OLLA“ GUM..?

NOVA TRGOVINA
PREMOG, DRVA — ZNIZANE CENE!

Prepričajte se 11372

PEČENKO
CELOVŠKA 37 — blizu Velesejma.

Iščemo rajonske zastopnike

za tehnične in elektrotehnične predmete, ki so pri državnih in privatnih podjetjih

dokazano najbolje uveljavljeni. — Ponudbe s curriculum vitae, srbičevali in priporočili ter s sliko pod šifro »Elektrotehnički« na oglasni zavod »Kardos«, Novi Sad, 11393

RAPID najekonomičnejša, za večje in največje prostore. prihranek na kurivju. Informacije: Tehnični biro, Ljubljana, Gradišče šte. 13. 11567

peč, 50%

Krajevne zastopnike iščemo!

Hiša in stavbne parcele v št. Vidu nad Ljubljano naprodaj

V nedeljo dne 20. septembra 1931 ob 2. uri popoldne se bo v št. Vidu nad Ljubljano na licu mesta prodalo Fernadovo hišo šte. 16 ter več stavbnih parcel, dve šupi in kozolec. Hiša kakor tudi stavbne parcele se nahajajo sredi vasi št. Vid, nasproti šole, pravno zlasti za trgovino, gostilno ali kako drugo obrt. Pred hišo pride postajališče električne cestne železnice, ki se že gradi.

Natančnejša pojasnila daje dr. Ivan Modic, odvetnik v Ljubljani, Tavčarjeva ulica šte. 5. 11590

CHRYSLER — DE SOTO

najzadnejši model 1931, vožen 1.900 km, popolnoma nov, 5-edežna limuzina, 4 vrata, dalje ESSEX limuzina, model 1930, STEYR XII z dvojno karoserijo in več drugih rabljenih vozov izredno ugodno naprodaj.

Informacije: I. LOVSE, Tavčarjeva ulica 1. — Telefon 27 — 28. 11570

Marija Kaučič
roj. Teller
vdova po polkovniku

v nedeljo, dne 13. septembra ob 3. uri v Sromljah po mučni bolezni, previdena s tolažil sv. vere, mirno umrla.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v Ljubljani dne 15. septembra ob 17. uri iz kapele pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Sromljah in v Ljubljani dne 16. septembra ob 7. zjutraj v stolnici.

Ljubljana — Sromlje, 14. septembra 1931. 11600

Graška tovarniška delniška družba za stroje in vozove

prej JOHN WEITZER — (Grazer Waggon- und Maschinen - Fabriks - Aktiengesellschaft vormals John Weitzer, Avstrija)

Graški dvotaktni Diesellovi motorji 8 konjskih sil in več

Graški četverotaktni Diesellovi motorji do največje zmogljivosti.

Zastopniki za Jugoslavijo:
ZAGREB: Slavko Bösendorfer, Zvonimirova 2.
BEOGRAD: Ing. Oskar Meinhard, Knez Mihajlova ul. 35. 5906

11438

AUDION
Dipl. ing. N. KUN

tehnično, elektro- in radiotehnično podjetje

NOVI SAD Cara Nikolaja ul. 60

Telefon 29—36.

Odpremlja: vse tehnične, elektro- in radiotehnične stroje, aparate, instrumente in materijal.

Opravlja: z garancijo električne stroje, aparate in instrumenta.

Posreduje: vsakovrstne stroje, pogodno nabavo napol demontiranih strojev in kompletnih oprem.

V odlični izdelavi. Po najnižjih cenah. Pod ugodnimi pogoji.

Predno zadovoljite svojim potrebam,
zahtevajte neobvezne ponudbe!

NAZNANILO.

Cast mi je sporočiti vsem dosedanjim p. n. odjemalcem in gospodom trgovcem, da bom vodila

TOVARNO PLETENIN V CELJU
v polnem obratu

dalje pod svojim imenom. — Prosim cenjene tvrdke, da mi poverijo svoje zaupanje, katero bom znala ceniti s točno, kulantno postrežbo, z dobrim in cenim blagom.

Vljudno vam, da me blagovolite osebno počastiti s cenjenim obiskom ter si ogledati mojo bogato izbiro raznovrstnih pletenin v najnovejših vzorcih in najboljsti kakovosti.

Priporoča se za cenjena naročila

Tovarna pletenin KATI VAJT
CELJE 11548

POPOLNA POPOLNA RAZPRODAJA MANUFAKTURNEGA BLAGA

Zaradi opustitve trgovine se bo vse blago po zelo nizki ceni popolnoma razprodalo. Različno blago celo pod lastno ceno. 10788

JOSIP ŠLIBAR
manufakturna trgovina
Ljubljana, Stari trg št. 21

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra itd., gospa

MARIJA KREMŽAR
roj. Heitzinger
soproga strojevodje v pokouju

dne 13. septembra mirno in Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil dne 15. ob 4. uri iz hiše žalosti, Sp. šiška — Podjunska ulica 21, na farno pokopališče v št. Vid nad Ljubljano.

Sv. maša zadušnica se bo darovala 16. septembra ob 6½ uri v farni cerkvi Sv. Franciška v Sp. šiški.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1931. 11589

Zalujoče rodbine: Ivan in Alojz Kremžar — Petrovič — Nationalrat Heitzinger, Wien.

Oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh!

Alojzij Majcen
šolski upravitelj v pokouju

dne 13. septembra t. l. ob 17.30 popoldne.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v torek, dne 15. septembra 1931 ob 15. uri popoldne.

Selnica, 13. septembra 1931.

Jožefa, mati; Franja, soproga; Marica, por. Baučer, Ela, Štefka, Slavko, otroci; Baučer Stanko, zet; Dušan in Milan, vnuka. 11599

